

Comisia
Europeană

PANORAMA

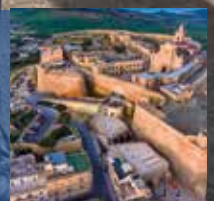
PRIMĂVARĂ 2017 / nr. 60

Bulgaria și România
sărbătorească 10 ani
în UE

GRECIA
OCCIDENTALĂ
ARE UN
POTENȚIAL
URIAȘ

MALTA:
PREȘEDINȚIA UE ȘI
PRIORITĂȚILE

Politică
Regională și
Urbană

PANORAMA

EDITORIAL	03	UN SISTEM DE EVALUARE MAI RAPIDĂ A PROIECTELOR MAJORE	38
MALTA PREIA PREȘEDINȚIA CONSILIULUI	04	EFECTELE RENOVĂRII UNUI MUZEU ASUPRA CULTURII SPANIOLE	42
BULGARIA SĂRBĂTOREȘTE 10 ANI ÎN UE	08	STRATEGIILE MACROREGIONALE IMPULSIONEAZĂ COOPERAREA	44
INDICELE COMPETITIVITĂȚII REGIONALE	16	ÎN SPRIJINUL ÎNTREPRINZĂTORILOR DIN LETONIA	50
10 ANI DE LA ADERAREA ROMÂNIEI LA UE	18	GHIDUL MĂSURĂTORILOR IMPACTULUI ÎN DANEMARCA	51
START-UPURILE JOACĂ UN ROL-CHEIE ÎN UE	24	IMPULSIONAREA AFACERILOR ÎN ESTONIA	52
FONDURILE ESI ÎNREGISTREAZĂ PROGRESE IMPORTANTE	26	PROIECTE DIN LETONIA ȘI GERMANIA	53
BELGIA ÎN IMAGINI	28	AGENDA	55
GRECIA OCCIDENTALĂ: CONSTRUIREA UNUI VIITOR MAI BUN	30		

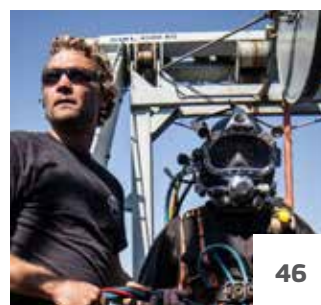
04

18

30

46

În acest număr...

Prima noastră ediție din 2017 anunță două motive de sărbătorire – au trecut 10 ani de la aderarea Bulgariei și a României la UE, iar în acest timp au avut loc multe schimbări. Revista *Panorama* analizează mai atent beneficiile aduse țărilor și cetățenilor acestora ca urmare a apartenenței la Uniune. Articolul nostru detaliat vizează regiunea Greciei occidentale, care are un potențial imens și este sprijinită de politica de coeziune prin implementarea unei strategii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Un raport recent a relevat faptul că țările trebuie să conlucreze pentru a aborda provocările globale care nu cunosc granițe. Patru strategii macroregionale înregistrează un impact pe teren, ajutând atât țările din UE, cât și din afara UE să înească eforturile în ceea ce privește problemele transversale.

Interviul nostru cu Dr. Ian Borg, secretarul parlamentar al Maltei pentru președinția UE 2017 și fondurile UE, privește modul în care țara gestionează președinția și beneficiază de sprijinul politicii de coeziune.

Un alt articol se referă la noua metodă simplificată de evaluare a proiectelor majore, oferind și detalii despre cum fructifică Polonia la maximum oportunitățile de investiții oferite de fondurile UE.

Secțiunea „În cuvinte proprii” include contribuții din Danemarca, Estonia și Letonia, iar articolul cu fotografia îndreaptă camera către proiecte din cele trei regiuni ale Belgiei.

Vă doresc o lectură plăcută.

AGNÈS MONFRET

șef al Unității de Comunicare, Direcția Generală Politică Regională și Urbană, Comisia Europeană

EDITORIAL

În urmă cu zece ani, românii și bulgarii au ales să se alăture proiectului care a reunit un continent – un proiect al egalității și al solidarității. Și-au pus speranțe în Europa, iar Europa nu i-a dezamăgit. În prezent, România și Bulgaria se bucură de mai multă siguranță și prosperitate ca niciodată.

Cu toate acestea, nu trebuie să ne amăgim și să ne complăcem. În adăpostul protector pe care ni-l oferă UE, departe de vremurile întunecate ale istoriei, norocul ni se poate schimba, iar noi trebuie să fim vigilenți. Acum, când sărbătorim 60 de ani de la semnarea Tratatului de la Roma, trebuie să fim demni de părinții fondatori, să ridicăm pânzele și să ținem dreaptă cârma proiectului european. Pe măsură ce apar provocări, trebuie să rămânem solidari dacă dorim să închidem toate relele în cutia din care au ieșit.

Trebuie să fim conștienți de faptul că solidaritatea este o componentă principală a Uniunii noastre. Ceea ce avem în prezent, la șase decenii de la Tratatul de la Roma, nu s-a realizat înfruntând în mod individual furtunile pe care le-am întâmpinat, ci unindu-ne forțele. Politica de coeziune ilustrează cel mai bine acest lucru. Această politică este expresia cea mai puternică și mai vizibilă a solidarității europene, devenind principala politică de investiții a Uniunii, care schimbă în bine viețile cetățenilor UE.

România, Bulgaria și alte state membre din Europa Centrală au transmis de curând, la Varșovia, un mesaj de recunoaștere a rolului politicii de coeziune în integrarea europeană. Acest mesaj reverberază în întreaga Europă și subliniază o realitate clară: politica de coeziune este cel mai puternic pilon al UE împotriva forțelor fragmentării într-o lume primejdioasă.

2017 este un an aniversar, dar și un an în care privim spre viitor. Este un an al evaluării – nu evaluăm dacă funcționează politica de coeziune, întrucât știm deja cu certitudine acest lucru, ci evaluăm cum să ne îmbunătățim și mai mult politica, cum să ne asigurăm că le aducem cât mai multe beneficii oamenilor din întreaga Europă folosind resursele pe care le avem la dispoziție.

Vom face acest lucru pentru că dorim ca povestea care a început în urmă cu 60 de ani – care a traversat între timp Roma, Bucureștiul, Sofia și multe alte locuri – să continue. Pentru că Europa are nevoie de mai multă Europă, iar acest lucru înseamnă mai multă coeziune. Este timpul să recunoaștem acest lucru și rolul intrinsec al politicii de coeziune în cadrul proiectului european. ■

CORINA CREȚU

Comisar european pentru politică regională

Malta: un stat membru mic cu ambiții mari

Dr. Ian Borg, secretar parlamentar pentru președinția UE din 2017 și pentru fondurile UE, explică impactul președinției Consiliului și al politicii de coeziune asupra Maltei și a cetățenilor acesteia.

► Migrație și azil: Malta se situează, în mare măsură, în linia întâi.

^ Recent renovata cetate din Gozo înălțându-se falnică.

În prima jumătate a anului 2017, Malta deține președinția Consiliului UE pentru prima dată de la aderarea țării în 2004. Cum percepe Malta această oportunitate?

Președinția prin rotație a Consiliului reprezintă o oportunitate semnificativă pentru Malta de a arăta cum putem contribui în mod tangibil la proiectul european în aceste șase luni, în special într-un moment în care UE se confruntă cu provocări semnificative pe parcursul istoriei sale de 60 de ani. În timpul mandatului, Malta poate duce mai departe agenda UE în cooperare cu toate statele membre. Obiectivul nostru este de a oferi plusvaloare cetățenilor europeni, ilustrând roadele pe care le culeg cetățenii noștri în urma participării la acest proiect.

Ce provocări prezintă președinția pentru o țară mică precum Malta și cum au influențat acestea stabilirea priorităților pentru președinție?

Ca stat membru de mici dimensiuni, Malta se confruntă cu provocările caracteristice unei administrații mici. Cu toate acestea, acest lucru este și în avantajul Maltei, deoarece administrația noastră poate lucra la mai multe portofolii, facilitând astfel crearea de sinergii între diferite domenii de politică. Stabilind prioritățile Maltei pentru președinție, am identificat domenii vitale asupra cărora se concentrează conducerea Consiliului UE, și anume:

- Datorită proximității sale față de Libia. Obiectivele noastre în acest domeniu sunt de a încuraja o reformă a sistemului european comun de azil (SECA) (inclusiv a Regulamentului Dublin și o transformare a Biroului European de Sprijin pentru Azil într-o agenție pe deplin funcțională), pentru a împărți mai uniform responsabilitatea între statele membre și pentru a asigura menținerea acestei chestiuni ca prioritate în agenda politică;
- Consolidarea pieței unice a UE: în contextul zonei de liber schimb, pe care mulți o consideră cel mai mare atu al UE, printre prioritățile Maltei se numără eliminarea definitivă a tarifelor serviciului de roaming pentru telefoanele mobile și înlăturarea obstacolelor digitale care împiedică unii cetățeni din UE să cumpere bunuri și servicii din alte țări ale UE, o practică denumită geoblocare;
- Incluziune socială: concentrarea pe garantarea tratamentului echitabil al femeilor în toate domeniile societății – nu în ultimul rând pe piața muncii – și pe intensificarea eforturilor de combatere a violenței bazate pe gen;
- Promovarea creșterii în domenii precum turismul maritim și transportul de marfă pe mare: prioritatea Maltei în acest domeniu este de a garanta sustenabilitatea și guvernanta eficace a oceanelor noastre.

Cum contribuie experiența Maltei în legătură cu criza migranților la conturarea acțiunilor de răspuns ale Europei?

Malta are una dintre cele mai ridicate rate de protecție pe cap de locuitor la nivel mondial. Așadar, când insistăm asupra unei reforme a SECA pentru împărțirea mai uniformă a responsabilității între statele membre, facem acest lucru din perspectiva unui stat membru care, în pofida mărimii sale, este gata să joace un rol activ în abordarea problemei.

Potrivit Eurobarometrului, cetățenii Maltei percep în prezent foarte favorabil beneficiile apartenenței la UE. Cum a contribuit politica de coeziune la această percepție?

Eurobarometrul arată că cetățenii Maltei nu numai că au cunoștință de proiectele finanțate de UE, dar 89% dintre ei chiar recunosc impactul pozitiv al acestora asupra propriei vieți. Politica de coeziune a UE poate fi considerată cel mai important instrument pentru dezvoltarea unei „percepții pozitive” a statutului de membru, întrucât aceasta este cea mai clară și mai vizibilă expresie a solidarității europene.

Printre exemplele demne de menționat se numără investițiile în sectorul sănătății, cum ar fi înființarea Centrului de Oncologie al Maltei, care oferă posibilități avansate de tratare a cancerului într-un cadru curativ cuprinzător, asigurând paturi pentru internare, servicii de îngrijire în timpul zilei, zone de ambulatoriu, precum și o unitate de îngrijire paliativă și dotări necesare acordării de servicii psihosociale pentru pacienți și îngrijitorii acestora.

Alte investiții au fost realizate în sectorul învățământului. Astfel, proiectele desfășurate la Colegiul Maltez de Artă, Știință și Tehnologie (MCAST) și la Universitatea din Malta (UoM) au cuprins, printre altele, construirea și finalizarea diferitor institute și dotarea laboratoarelor, pentru ca atât profesorii, cât și studenții să beneficieze de o experiență educativă și practică mai bună. Aceste investiții au condus de fiecare dată la crearea mai multor laboratoare de cercetare în domenii precum ingineria, chimia, biologia, TIC și CD.

De asemenea, s-au revizuit și actualizat programele de învățământ, pentru a reflecta cerințele actuale ale pieței. Mai mult, prin intermediul programelor de burse Strategic Educational Pathway (parcurs edu-

cațional strategic – STEPS) și prin MASTERIT!, s-au acordat numeroase burse postuniversitare de masterat și doctorat în domenii prioritare la nivel național. Pe de altă parte, „Garanția pentru tineret” le-a oferit tinerilor cu vârsta sub 25 de ani, care nu sunt încadrați în muncă sau nu urmează un program de educație și formare (NEET), oportunitatea de a avea acces fie la piața forței de muncă, fie la educație, sprijinindu-i prin cursuri de formare, prin expunere la mediul profesional și prin asistență personalizată. În cele din urmă, aceste demersuri vor reduce riscul excluziunii sociale și al sărăciei. S-au oferit, de asemenea, burse și programe de formare pentru funcționarii publici, vizând creșterea eficienței și a eficacității prin consolidarea competențelor personalului legate de mai buna gestionare și administrare a măsurilor de sprijin.

Sectorul mediului a beneficiat și el de pe urma avantajelor intervențiilor legate de tratarea deșeurilor și epurarea apelor uzate, de reabilitarea și redresarea depozitelor de deșeuri închise, prin intermediul proiectului național de combatere a inundațiilor, precum și prin intervențiile privind schimbările climatice, în special prin investiții în energia din surse neregenerabile.

Ne puteți da exemple de sprijin acordat prin politica de coeziune pentru consolidarea competitivității în mediul de afaceri și pentru încurajarea creării de locuri de muncă în Malta? Ce rol au jucat instrumentele financiare în acest proces?

În Malta, IMM-urile și mai ales microîntreprinderile constituie coloana vertebrală a economiei. IMM-urile reprezintă 99,8% din totalul companiilor din țară și angajează peste 80% din forța de muncă. Cu toate acestea, IMM-urile din Malta erau obișnuite să își finanțeze activitățile prin ipotecarea propriilor proprietăți. Acest mecanism a îngreunat mult inovarea și creșterea economică, limitând capacitatea de finanțare, mai ales având în vedere că băncile din Malta erau cunoscute pentru normele severe pe care le aplică privind garanțiile, durata de rambursare sau contribuția impusă din partea IMM-urilor, ale căror fluxuri de numerar sunt considerate adesea insuficiente pentru a permite o finanțare robustă.

Așadar, sprijinirea IMM-urilor a fost unul dintre cele mai importante aspecte de-a lungul perioadei de programare 2007-2013. În această perioadă, pe lângă sistemele de formare și de promovare a angaja-

^ Explora, centrul științific interactiv din Malta, care oferă un cadru educațional informal pentru descoperiri științifice.

^ Un laborator de cercetare de la Universitatea din Malta, care oferă mediul de predare și de cercetare potrivit.

bilității, au mai fost și altele care vizau stimularea creșterii economice și a investițiilor. Malta a implementat, de asemenea, instrumentul JEREMIE (Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii). Acest instrument de inginerie financiară, primul de acest tip susținut din fondurile structurale în Malta, s-a dovedit a fi o parte foarte reușită a pachetului de stimulente pus la dispoziție prin fondurile structurale în beneficiul IMM-urilor. Prin acest din urmă instrument, s-a stimulat realizarea de către IMM-uri a unor investiții în valoare de peste 100 de milioane EUR prin cele 12 milioane EUR alocate din fondurile structurale pentru acest instrument financiar, ajutând peste 650 de IMM-uri la realizarea a 761 de investiții.

Ce alte realizări importante a înregistrat perioada de programare 2007-2013 în Malta?

Suma totală alocată din finanțarea în cadrul politicii de coeziune pentru perioada 2007-2013 a fost de 855 de milioane EUR. De la începutul acestei perioade, investițiile prin FEDR și FSE au ajutat Malta să creeze peste 1400 de locuri de muncă. De fapt, la începutul perioadei de programare, Malta avea o rată de ocupare a forței de muncă (în rândul persoanelor cu vârsta între 20 și 64 de ani) de 58,6%, cu 11,2 puncte procentuale sub rata din UE-28. Diferența dintre rate s-a redus semnificativ, Malta atingând în 2015 o rată de ocupare a forței de muncă de 67,8%, apropiată de rata de 70,1% înregistrată în UE-28. Acest lucru s-a datorat parțial creșterii oportunităților de ocupare a forței de muncă, generate și ele prin utilizarea fondurilor UE. De asemenea, Malta este pe cale să își atingă ținta de ocupare a forței de muncă, care a fost revizuită în sus de la 62,9% la 70% până în 2020. Țara a înregistrat progrese considerabile și în ceea ce privește respectarea recomandării specifice fiecărei țări emise de Consiliu cu privire la ameliorarea ratei scăzute de participare pe piața muncii, în special a femeilor și a lucrătorilor vârstnici. Într-adevăr, rata participării femeilor, deși era mai mică decât cea din UE-28, a crescut de la 37,7% în 2007 la 53,6% în 2015. În plus, rata de

ocupare a forței de muncă în rândul lucrătorilor vârstnici (între 55 și 64 de ani) a crescut și ea de la 29,5%, cât era în 2007, la 40,3% în 2015¹.

Investițiile în educație, formare și competențe finanțate prin FEDR și FSE au contribuit și ele la această evoluție, alături de progresele în direcția atingerii țintelor educaționale. Proporția studenților din învățământul superior a crescut constant, iar abandonul școlar a înregistrat o scădere. Numărul studenților care se înscriu la cursuri post-școlare și de învățământ superior a crescut, în medie, cu 5,4% pe an (2007-2015).

Fondurile puse la dispoziție prin programele operaționale au avut și ele o contribuție în mai multe domenii economice, inclusiv în cercetare și dezvoltare, până în 2015 atingându-se obiectivul privind cheltuielile legate de CD. Cât despre procentajul resurselor umane implicate în știință și tehnologie în Malta, acesta era de 38,6% din populația activă în 2015, față de proporția de 45,2% de la nivelul UE. Deși proporția este mai mică decât media din UE, aceasta a crescut constant, fiind cu 6,8 puncte procentuale mai mare decât în 2007.

Promovarea turismului durabil a contribuit la cheltuielile mai însemnate și la creșterea ocupării forței de muncă în acest sector. S-au depus eforturi pentru a spori atractivitatea Maltei și pentru a încuraja vizitele repetate. De fapt, axa prioritară 2 a Programului operațional I a vizat în mod specific promovarea turismului durabil prin modernizarea turismului, sporirea competitivității sectorului și promovarea insulelor malteze ca destinație excelentă și diversă, dincolo de segmentul de nișă de tip „soare și mare”.

Programul operațional I a fost important și în abordarea schimbărilor climatice și a eficienței resurselor, contribuind și la obiectivele Maltei privind reducerea emisiilor de CO₂, eficiența energetică și creșterea

¹ Statistici privind învățământul post-școlar și superior, 2014-2015

producției de energie din surse regenerabile. De fapt, țara a evoluat de la o rată neglijabilă în 2009, la 4,7% în 2014.

Așadar, sintetizând, pot confirma că fondurile puse la dispoziție prin Programul operațional I au avut o contribuție în mai multe domenii economice. Angajamentul guvernului maltez pentru maximizarea utilizării fondurilor UE, cu o absorbție de 100% a fondurilor alocate, a dat rezultate economice tangibile favorabile atât cetățenilor maltezi, cât și cetățenilor europeni.

Ce lecții putem desprinde pentru viitor? Mai precis, cum vedeți legătura actuală dintre politica de coeziune și principalele preocupări ale cetățenilor?

Implementarea politicii de coeziune a condus la o creștere, în ansamblu, a calității vieții cetățenilor. Totuși, ținând cont de provocările cu care se confruntă UE, ea va fi analizată atent și va trebui să continue să își demonstreze eficiența și eficacitatea. Prin urmare, este important să creștem capacitatea de răspuns a politicii de coeziune la nevoile locale în schimbare, care diferă între statele membre, însă prin acest demers, politica ar urmări punerea în practică a dublei viziuni privind „reUniunea”, precum și îndeplinirea țințelor și obiectivelor de la nivelul UE.

Cum vedeți evoluția priorităților politicii de coeziune și a mecanismelor de punere în aplicare după 2020?

Fără să ignorăm rezultatele tangibile și pozitive obținute de programe în perioada precedentă de programare, evidențiate în Raportul de evaluare *ex post* al Comisiei, și eforturile depuse pentru îmbunătățirea cadrului pentru perioada actuală de programare, Malta consideră că politica de coeziune poate fi îmbunătățită în continuare pentru a răspunde la peisajele sociale și economice dinamice ale regiunilor și teritoriilor noastre. Este important să fie recunoscute nevoile specifice ale diferitor teritorii și cadre instituționale. De asemenea, cadrul trebuie să asigure suficientă flexibilitate pentru a sprijini inițiative care vizează nevoile în schimbare la nivel regional, național și al UE.

Mecanismul de punere în aplicare ar trebui să se concentreze mai mult pe simplificare, aceasta fiind o prioritate în agenda Comisiei. Există dovezi că volumul de muncă administrativă pentru implementarea programelor fondurilor ESI a crescut, iar finanțarea UE nu poate risca să fie asociată cu ideea de povară, complexitate și birocrație.

Concentrarea pe rezultate și pe performanță rămâne o prioritate. Indicatorii au cunoscut o îmbunătățire generală și ar trebui să faciliteze evaluarea, dar încă există loc de îmbunătățire. Rezerva de performanță este axată mai degrabă pe realizări decât pe rezultate, nu în ultimul rând ca urmare a timpului îndelungat necesar pentru materializarea rezultatelor.

Care sunt prioritățile președinției Maltei în domeniul politicii de coeziune și cum veți proceda în continuare?

Președinția malteză va coincide cu primele dezbateri generale privind viitorul politicii de coeziune după anul 2020. Cele două obiective principale ale noastre în ceea ce privește politica de coeziune sunt de a avansa cu propunerea legislativă „Omnibus” și de a ne concentra pe dezbateră politică privind modul în care putem face rezultatele politicii de coeziune mai vizibile pentru cetățeni. În această privință, sub președinția malteză, schimbările legislative preconizate ale regulamentelor privind politica de coeziune în urma revizuirii CFM sunt considerate o prioritate, alături de eforturile de a simplifica politica în ansamblu. Din acest punct de vedere, președinția malteză va căuta să evalueze rezultatele Grupului la nivel înalt privind simplificarea, atât de la întronirea acestuia din noiembrie 2016, care s-a concentrat pe programul de audit și de lucru după 2020, cât și de la următoarele întruniri ale acestuia de la începutul anului 2017, axate pe perioada de după 2020. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<https://eufunds.gov.mt/en/Information/Pages/EU-funds-for-Malta-2014-2020.aspx>

^ Prin jocuri interactive, copiii învață în mod plăcut noțiuni științifice.

^ Noul echipament de inginerie biomedicală de la Universitatea din Malta permite o abordare practică a învățării.

^ Institutul de Științe Aplicate: o noutate în campusul Colegiului de Arte, Știință și Tehnologie din Malta.

ANIVERSAREA A 10 ANI

Bulgaria valorifică beneficiile apartenenței la UE

Anul acesta, Bulgaria își sărbătorește a zecea aniversare în UE. Panorama analizează impactul pe care l-a avut până acum apartenența la Uniune asupra țării și a cetățenilor acesteia.

Ce țară a dat lumii alfabetul chirilic, utilizat în prezent de peste 250 de milioane de oameni? Ce țară găzduiește cea mai veche comoară de aur din lume, datând din anul 4000 î.Hr.? Ce țară produce 85 % din cantitatea mondială de ulei de trandafiri, un ingredient esențial pentru fabricarea parfumurilor? Ați ghicit: Bulgaria, care se mândrește să fie membră a UE de peste 10 ani!

Situată la granița de sud-est a UE, Bulgaria reunește munți maiestuoși, soluri fertile, bazine hidrografice extinse, băi termale naturale, o biodiversitate bogată și 400 de kilometri de litoral.

Cu zece ani în urmă, natura Bulgariei era la fel de frumoasă ca în momentul de față. Cu toate acestea, nu se putea spune același lucru despre economie și societate. Problemele precum sărăcia, excluziunea socială și inegalitățile între venituri făceau obiectul unor critici frecvente înainte de aderarea Bulgariei la UE.

Deși parcă ar fi fost ieri, ne aflăm deja la a zecea aniversare a Bulgariei, timp în care s-au înregistrat multe progrese. Cetățenii bulgari profită acum din plin de libertatea de a călători, a se stabili, a studia și a lucra oriunde în UE.

Statisticile oficiale arată clar tendințele pozitive ale impactului asupra societății și a economiei. Potrivit Eurostat, în ultimul deceniu, PIB-ul a crescut de la 28,7 miliarde EUR la 45 de miliarde EUR în 2016. Nivelurile veniturilor, inclusiv salariile minime și medii, au crescut și

ele, sporind satisfacția în rândul cetățenilor: Eurobarometrul arată că 36 % dintre bulgari erau mulțumiți de viața lor în 2007, în timp ce proporția actuală depășește jumătate (51 %).

Pe drumul spre coeziune

De la primul său an în UE, finanțarea prin politica de coeziune a permis Bulgariei să își modernizeze infrastructura, sporind totodată calitatea vieții cetățenilor săi.

În domeniul transporturilor, acest lucru s-a materializat prin extinderea rețelei de metrou din Sofia, finalizarea autostrăzilor Trakia și Marița, modernizarea rețelelor feroviare și lansarea transporturilor urbane durabile în cele mai mari șapte orașe ale Bulgariei, crescând astfel siguranța, caracterul ecologic și viteza călătoriilor în zonele urbane și în întreaga țară.

În ceea ce privește serviciile de mediu, 1,3 milioane de oameni au primit sisteme mai eficiente de gestionare a deșeurilor, iar alți 300 000 au dobândit acces la servicii moderne de tratare și furnizare a apei, toate acestea creând un mediu mai curat și mai sănătos pentru cetățeni. Investițiile au avut și un impact social semnificativ. Copiii vulnerabili și cei cu nevoi speciale, cândva izolați în instituții de stat austere, au fost reintegrați în societate prin înființarea unor noi centre de tip familial.

Competitivitatea economică a crescut, odată cu ea dezvoltându-se și mediul de afaceri, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM). Acest lucru s-a datorat în mare parte inițiativei „Resurse europene comune pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii” (JEREMIE), care a generat un portofoliu de împrumuturi și de investiții

de capital în valoare de 900 de milioane EUR, sprijinind 7500 de IMM-uri.

În același timp, fondurile de investiții de tip seedEleven și LAUNCHub, sprijinite de UE, au susținut 180 de start-upuri inovatoare, creând peste 600 de noi locuri de muncă în sectoare prioritare precum TIC, e-sănătate și inginerie. Acest lucru a contribuit la recunoașterea internațională a Bulgariei drept centru competitiv pentru TIC și specialiști în producție, atrăgând investiții străine directe de miliarde de euro de la aderarea țării în 2007. Într-adevăr, Bulgaria a devenit una dintre cele mai atractive destinații din UE pentru investițiile de capital de risc. Sofia se numără în prezent printre principalele capitale europene în ceea ce privește start-upurile sprijinite cu capital de risc.

În perioada 2007-2013, din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune s-au investit în Bulgaria 5,4 miliarde EUR, echivalentul a peste 2% din PIB și aproximativ 39% din cheltuielile de capital efectuate de guvern. În 2015, s-a estimat că acest sprijin a determinat o creștere cu 4% a PIB-ului. Aceste investiții au contribuit, de asemenea, la atenuarea efectelor distructive ale crizei economice globale, permițând recuperarea în proporție de 3,6% a ratelor de ocupare a forței de muncă între 2014 și 2015.

Pașii următori

Bulgaria a avut nevoie de timp și de sprijin pentru a se adapta la modul în care funcționează politica de coeziune, astfel încât să implementeze eficient investițiile finanțate de UE. Țara a avut de câștigat de pe urma activității Grupului operativ pentru o mai bună punere în aplicare, creat de comisarul pentru politică regională, Corina Crețu, în 2014. De asemenea, Bulgaria primește în continuare asistență

specifică pentru structurile sale administrative naționale și sprijin *inter pares*, fapt ce a contribuit la accelerarea și îmbunătățirea planificării și a implementării proiectelor UE pentru efecte optime.

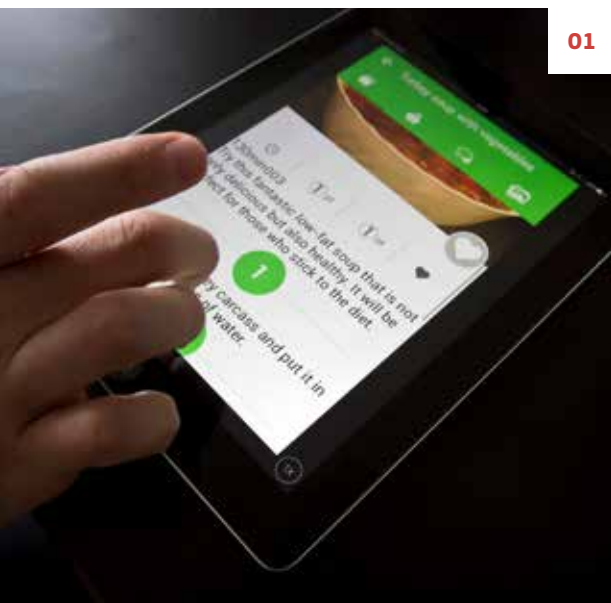
Cu toate acestea, este adevărat că procesul de coeziune al Bulgariei este departe de a fi finalizat. Țara are în continuare nevoie de sprijin continuu în sectoarele vitale de mediu, dezvoltare regională, infrastructură de transport, competitivitate, inovare, mobilitatea forței de muncă și incluziune socială. Pe lângă contribuția financiară, politica de coeziune constituie și o forță motrice importantă a reformelor în Bulgaria. Rolul acesteia va continua să crească în perioada 2014-2020, cu precădere în domeniul achizițiilor publice, al protecției mediului și al cercetării și inovării.

Datorită acestor schimbări structurale și a concentrării sporite pe rezultate și pe impactul fondurilor, sprijinul prin politica de coeziune va fi și mai benefic pentru cetățenii bulgari în următorii ani. Prin intermediul a 10 programe noi, Bulgaria va primi un sprijin de aproape 10 miliarde EUR din partea celor cinci fonduri structurale și de investiții europene. Împreună cu contribuția națională, acesta va asigura o bază solidă pentru investițiile având ca scop crearea de locuri de muncă și creșterea economică, stimularea cercetării și promovarea unui mediu de afaceri favorabil inovării, consolidând în același timp incluziunea socială și protejând natura frumoasă a Bulgariei. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/atlas/bulgaria/

<http://2020.eufunds.bg/en>

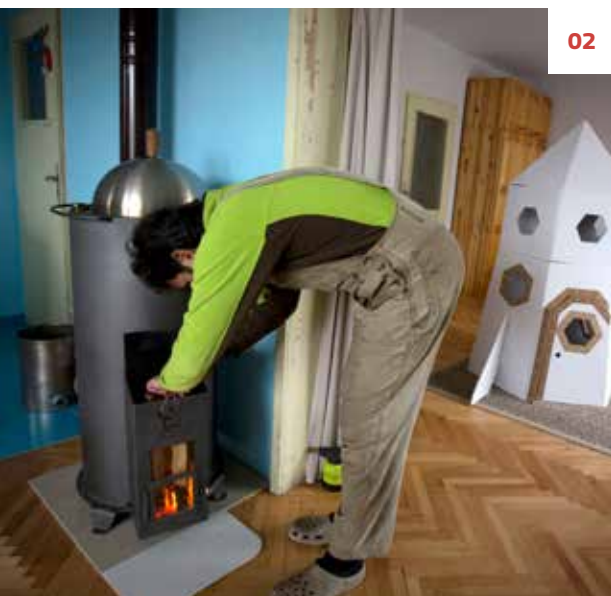
01

ORICE IDEE ARE NEVOIE DE UN MIC IMPULS

Create în 2012, **Eleven** și **LAUNCHub** sunt două fonduri bulgare de investiții care susțin start-upurile și ideile noi. Principala lor sarcină este de a identifica, a sprijini și a forma întreprinzători tineri cu idei inovatoare, în special în domeniul TI, cu investiții de până la 300 000 EUR într-un proiect.

Cele două fonduri au beneficiat de un sprijin de peste 21 de milioane EUR din partea UE în contextul inițiativei JEREMIE, care a fost dezvoltată în comun de către Comisie și Fondul european de investiții pentru a promova utilizarea instrumentelor financiare în vederea îmbunătățirii accesului IMM-urilor la finanțare prin fondurile structurale și de investiții europene.

Multe dintre proiecte au înregistrat un succes financiar și internațional semnificativ. Printre exemple se numără proiectul bulgar **Rocket Heater Gamera**, o sobă pe bază de combustibil solid, care este de nouă ori mai eficientă decât aparatele concurente de pe piață și prezintă costuri și deșeuri semnificativ mai mici.

02

Appzio, un proiect bulgaro-finlandez, este o aplicație mobilă prin care utilizatorii își pot crea ușor propria aplicație, conform cerințelor individuale.

CoKitchen, un concept de spațiu de gătit partajat, este un proiect care le oferă întreprinzătorilor din industria alimentară oportunitatea de a-și reduce costurile cu chiria și cu aparatura de bucătărie, evitând astfel dificultățile obișnuite asociate deschiderii unui restaurant.

Bucurându-se de un larg succes internațional, în special pe piața din SUA, **iGreet** oferă felicitări pe hârtie ultramoderne, care prind viață pe ecran când sunt scanate de către destinatar.

Acestea sunt doar patru dintre cele peste 110 proiecte care au beneficiat deja de cele două fonduri. **LAUNCHub** și **Eleven** au contribuit la dezvoltarea întregului ecosistem antreprenorial din regiune, ele investind și în start-upurile străine aflate în Bulgaria. Esențiale pentru prosperitatea unui proiect nou, aceste fonduri se concentrează pe o idee excelentă și pe echipele mici și pasionate care o aduc la viață.

03

Grație sprijinului din partea UE, Bulgaria a fost recunoscută drept destinație atractivă pentru start-upurile din întreaga lume, inclusiv de către publicații economice și financiare de renume, precum *Financial Times* și *Forbes Magazine*.

<http://www.11.me/about/>

<http://www.launchub.vc/>

01 Branimir Parashkevov, CEO al Appzio, demonstrează funcționarea aplicației sale.

02 Zhivkov Stefanov completează cu combustibil soba Rocket Heater Gamera la el acasă.

03 Maestrul bucătar Dobrin Atanasov și Stanka Dimcheva gătesc în CoKitchen.

GABROVO: CUM APAR „ORAȘELE VERZI”

Cunoscut de-a lungul timpului pentru umorul șugubăț al cetățenilor săi, pentru natura sa frumoasă și pentru industria sa textilă, a covoarelor și a îmbrăcăminteii, orașul Gabrovo din centrul Bulgariei s-a reinventat în ultimii ani, câștigând premiile naționale „Cel mai verde oraș” și „Cel mai bun oraș pentru locuit”.

De fapt, Gabrovo și cetățenii săi au beneficiat de unul dintre cele mai mari proiecte de mediu pe care le-a cunoscut Bulgaria. Cu o cofinanțare de 85% din Fondul de coeziune, Gabrovo și aglomerarea orașului au acum o rețea de alimentare cu apă potabilă complet reînnoită, precum și instalații de colectare și epurare a apei uzate.

Proiectul le-a adus beneficii directe celor 63 000 de locuitori ai zonei, sporindu-le calitatea vieții prin asigurarea unui acces mai bun la apă potabilă și la servicii de epurare a apei uzate. La rândul său, acest lucru a contribuit la reducerea diferitor riscuri la adresa sănătății populației, sporind și calitatea mediului. Cantitatea de substanțe poluante organice și pe bază de nutrienți deversate s-a redus semnificativ, crescând astfel calitatea apelor râului Iantra și ale Dunării.

În plus, proiectul a creat peste 400 de noi locuri de muncă și a atras investitori importanți, generând venituri suplimentare pentru orașul provincial și pentru cetățenii acestuia. Gabrovo ilustrează clar cum se pot crea orașe verzi în întreaga UE cu sprijinul politicii de coeziune și cum poate economia să beneficieze de pe urma proiectelor ecologice.

“ Prin participarea la procedura „Servicii de calificare și promovarea ocupării forței de muncă” din cadrul Programului operațional „Dezvoltarea resurselor umane”, am dobândit cunoștințe și competențe noi, care m-au ajutat să îmi îmbunătățesc calificările profesionale. Sunt mulțumit de competențele mele noi pentru că ele mi-au sporit șansele pe piața forței de muncă. Am fost șomer multă vreme, iar acum sunt bucuros și mulțumit că am un salariu regulat de la angajatorul meu actual.

Mă bucur că angajatorul meu a decis să participe la o asemenea procedură. Cred că Bulgaria are nevoie de asemenea programe europene, care ajută întreprinderile mici și mijlocii să se dezvolte.”

Asan Smailov Isov
montator de ferestre din PVC la STOS BG Ltd., în Kricim

SOFIA: CONFLUENȚA DINTRE TRANSPORTURI, MEDIU ȘI ECONOMIE

01

01 Stația Vitoșa.
02 Stația Aeroport.

Numărându-se printre cele mai importante proiecte de infrastructură derulate în ultimul timp în Bulgaria, metroul din Sofia a depășit multe dificultăți economice, administrative și arheologice pentru a le oferi rezultate impresionante și beneficii celor 1,7 milioane de locuitori ai zonei metropolitane a orașului Sofia. Deși primele două linii au fost finalizate în cadrul PO „Transporturi” din 2007-2013, a treia linie de metrou a orașului, cofinanțată de FEDR, este în construcție și se estimează că va fi gata înainte de 2020.

Fiecare cetățean din Sofia este recunoscător și mândru de noua rețea de metrou și de stațiile frumos amenajate ale acesteia. Deservind 50 000 de persoane pe oră, metroul este folosit zilnic de peste o jumătate de milion de persoane. Acesta a adus capitalei bulgare beneficii enorme: de la reducerea semnificativă a emisiilor de CO₂, a duratelor de călătorie, a congestionărilor rutiere, a numărului de accidente rutiere, a consumului de carburant și a costurilor de întreținere a infrastructurii de transport, până la economisirea a peste 20 de milioane EUR în economia locală.

02

Mai mult, primele două linii au fost finalizate și lansate înainte de termenul-limită al proiectului, la costuri remarcabil de scăzute. Metroul din Sofia se numără printre cele mai bune exemple de proiecte de transport ecologice, moderne și cu beneficii economice, sprijinite de politica de coeziune în UE.

<http://europa.eu/!gU84kk>

“*Reprezintă o companie bulgară inovatoare cu sediul în orașul Vrața, specializată în fabricarea de componente electronice și dispozitive de iluminat cu LED-uri. După mai bine de șase ani de muncă asiduă și de implementare a unor proiecte finanțate de UE, am reușit să ne dezvoltăm semnificativ afacerea. În prima perioadă de programare (2007-2013) ne-am îmbunătățit eficiența energetică și organizarea managementului producției. De asemenea, am introdus un know-how specific care ne-a permis să atingem o creștere de aproape 10% și să creăm 15 noi locuri de muncă.*

În 2016 am lansat un proiect nou în cadrul Programului operațional „Inovare și competitivitate” (FEDR), pentru îmbunătățirea proceselor de producție prin achiziționarea unor echipamente ultramoderne. Astfel preconizăm că vom spori competitivitatea întreprinderii și îi vom asigura o prezență durabilă pe piața internă și internațională.”

Ing. Diana Varganova
Manager, Intelligent Security Systems Ltd.

“ Mulțumită finanțării primite în cadrul Programului de dezvoltare rurală 2007-2013, eu și familia mea am dezvoltat o afacere pe baza cultivării de lavandă în Dobrogea. În urmă cu șapte ani, eu și soțul meu, Stanimir, am decis să ne apucăm de agricultură. Am cerut consultanță și am explorat diferite oportunități privind culturile pentru uleiuri esențiale. Am pus bazele fermei noastre în sătucul Pobeda, din Dobrogea. Datorită proiectului, am reușit în câțiva ani să extindem culturile de lavandă la 112 hectare. Am participat la mai multe seminare organizate de Serviciul Național Consultativ Agricol și am participat mai mulți ani la Festivalul Bulgar al Lavandei.

Ni s-a schimbat viața. Cu ajutorul granturilor, ferma și-a sporit valoarea economică și a dobândit o orientare către piață. Azi, plantațiile noastre înmiresmate acoperă zone agricole din satele învecinate din regiunile Dobrici și Varna. Am început să experimentăm cu alte culturi de uleiuri esențiale – salvie și roiniță – și am plantat 20 de hectare de coada-șoricelului. În ultimii doi ani am recoltat 700-800 de kilograme de flori de lavandă la hectar – sunt necesare 50-60 de kilograme de flori pentru a extrage 1 kilogram de ulei esențial.

Datorită proiectului implementat, am obținut certificarea de fermă ecologică în 2016, iar în 2018, ferma noastră va primi simbolul oficial pentru producție ecologică curată.”

Julia Penkova
agricultor

VELIKO TĂRNOVO: O PERSPECTIVĂ NOUĂ PENTRU „ORAȘUL ȚARILOR”

Renumit drept capitala istorică a celui de Al Doilea Imperiu Bulgar și ca Orașul Țarilor în întregul Ev Mediu, cu bogatul său patrimoniu artistic, plastic, literar și arhitectural, orașul provincial Veliko Tărnovo a cunoscut o adevărată revoluție în ultimii ani. Împreună cu orașul Burgas, acesta a fost votat „Cel mai bun oraș pentru locuit” din Bulgaria în 2013.

Având aproximativ 2 milioane de vizitatori pe an, turismul este o parte importantă a economiei orașului Veliko Tărnovo. Din 2007 s-au implementat 26 de proiecte în cadrul programelor operaționale ale UE, îmbunătățindu-se considerabil mediul și infrastructura de sănătate și intensificându-se turismul în oraș. Activitățile precum reconstrucția și reabilitarea zonelor verzi recreative, construcția de trotuare și piste pentru biciclete, de zone sportive și de terenuri de joacă au contribuit la creșterea accesibilității și a calității mediului urban pentru toți locuitorii orașului.

Concentrându-se asupra turismului, unele proiecte le-au permis cetățenilor și turiștilor deopotrivă să se bucure de mai multe situri de patrimoniu cultural și istoric recent renovate, cum ar fi terasa panoramică pentru renumitul spectacol de lumini și sunet de la cetatea Țareveț.

Alte proiecte, cum ar fi „Reconstrucția și renovarea infrastructurii de sănătate a Centrului Complex de Oncologie”, au avut un impact direct asupra serviciilor de sănătate ale orașului. Acest proiect a îmbunătățit diagnosticarea din timp a cancerului și o administrare mai bună a unor tratamente medicale ultramoderne și ultraspecializate pentru peste 250 000 de persoane din Veliko Tărnovo și din aglomerarea orașului. Grație istoriei sale bogate, arhitecturii sale frumoase, infrastructurii renovate și facilităților de sănătate moderne, nu e de mirare că acest orașel provincial a devenit atât de plăcut pentru locuit.

^ Exteriorul Centrului Expozițional Flora din Burgas.

BURGAS ÎȘI ETALEAZĂ PATRIMONIUL CULTURAL

Burgas, al doilea oraș bulgar ca mărime de pe coasta Mării Negre și al patrulea ca mărime din țară, a cunoscut o dezvoltare și o transformare rapidă, cu peste 37 de proiecte cofinanțate, sprijinite prin politica de coeziune din 2007, însumând aproape 186 de milioane EUR.

În cadrul Programului operațional „Dezvoltare regională” (PODR), Burgas a implementat inițiativa JESSICA prin cinci proiecte diferite. Printre acestea se numără Centrul Expozițional Permanent Flora din Grădina Mării din Burgas, cu o sală multifuncțională, cafenea și zonă de divertisment pentru copii, care a contribuit la îmbunătățirea mediului cultural și de agrement al orașului.

Orașele mari au nevoie de transporturi publice moderne și eficiente pentru a prospera. „Proiectul de transporturi publice integrate în Burgas” (PODR 2007–2013) a avut un impact extraordinar asupra populației tot mai numeroase a orașului. Autobuzele ecologice noi, sistemul de tranzit rapid cu autobuzul, rețeaua de rute optimizată, noul sistem de e-ticketing și crearea primului sistem bulgar de închiriere de biciclete sunt doar o mică parte din proiectele care au contribuit la desemnarea orașului Burgas drept „Cel mai bun oraș pentru locuit din Bulgaria” în 2012 și 2013.

Politica de coeziune a sprijinit, de asemenea, proiecte de patrimoniu cultural în oraș. Au fost renovate și restaurate complet majoritatea monumentelor culturale importante de pe insula Sfânta Anastasia de lângă Burgas. Frescele din biserica de pe insulă, datând din secolul al XIV-lea, au fost restaurate artistic, iar spațiile de cazare au fost renovate, creându-se peste 140 de noi locuri de muncă.

În sfârșit, având o rată de migrație pozitivă continuă și o calitate ridicată a vieții, viitorul economic, turistic și cultural al orașului Burgas arată mai mult decât promițător.

<http://www.burgas.bg/en/resors/euro>

CE ESTE UMIS 2020?

Sistemul unificat de informații de management (UMIS) pentru fondurile UE din Bulgaria pune în practică datele deschise pentru a îmbunătăți atât transparența, cât și gestionarea investițiilor UE.

UMIS 2020 monitorizează și publică date pentru mai multe programe de investiții, cum ar fi cele privind mediul, buna guvernare, dezvoltarea resurselor umane, inovarea și competitivitatea, regiunile aflate în creștere, știința și educația pentru o creștere inteligentă, precum și infrastructura de transport. Principalul său obiectiv este de a culege și a prelucra electronic toate datele privind punerea în aplicare a programelor operaționale și de a asigura schimbul cu instituțiile UE, garantând totodată trasabilitatea programelor, a procedurilor, a proiectelor și a contractelor și monitorizând performanțele. Sistemul este complet online și oferă informații într-o formă ușor accesibilă publicului general, promotorilor de proiecte, beneficiarilor, precum și autorităților de management, de audit și de certificare.

Deslușirea competitivității regionale

Care sunt cele mai competitive regiuni din Uniunea Europeană? Recent publicat, a treia ediție a Indicelui competitivității regionale conține detalii în această privință.

Noua ediție a Indicelui competitivității regionale (ICR), publicată în 27 februarie 2017, arată robustețea continuă a regiunilor capitalelor și a altor regiuni cu zone metropolitane.

În nord-vestul UE, aceste regiuni competitive au efecte de propagare spațială substanțiale, sporind și competitivitatea regiunilor învecinate. În statele membre din estul și sudul UE însă, proximitatea față de regiunea capitalei nu pare să sporească competitivitatea. Acest indice unic oferă informații pe care indicii naționali ai competitivității nu reușesc să le surprindă.

Față de edițiile din 2010 și din 2013 ale ICR, Malta și mai multe regiuni din Franța, Germania, Suedia, Portugalia și Regatul Unit și-au mărit punctajul; pe de altă parte, punctajul a scăzut în Cipru și în

PRIMELE 20 ÎN 2016			
ȚARA	NUMELE REGIUNII	PUNCTAJUL DE LA 0 LA 100	POZIȚIA*
►Regatul Unit	Londra și regiunile cuprinse în zona de navetă a acesteia	100,00	1
►Regatul Unit	Berkshire, Buckinghamshire și Oxfordshire	97,67	2
Țările de Jos	Utrecht	97,63	2
Suedia	Stockholm	97,21	4
►Regatul Unit	Surrey, East Sussex și West Sussex	93,95	5
Danemarca	Hovedstaden	92,94	6
Luxemburg	Luxemburg	91,06	7
Franța	Île de France	90,27	8
Germania	Oberbayern	89,68	9
►Regatul Unit	Hampshire și Insula Wight	88,61	10
Finlanda	Helsinki-Uusimaa	88,26	11
Țările de Jos	Amsterdam și regiunile cuprinse în zona de navetă a acestuia	87,34	12
Germania	Darmstadt	86,66	13
Germania	Hamburg	85,28	14
Germania	Karlsruhe	85,23	15
Țările de Jos	Noord-Brabant	85,13	16
►Regatul Unit	Cheshire	85,08	17
Țările de Jos	Zuid-Holland	84,81	18
Belgia	Bruxelles și regiunile cuprinse în zona de navetă a acestuia	84,12	19
Germania	Stuttgart	83,75	20

* Două regiuni primesc aceeași poziție în clasament dacă diferența de punctaj dintre ele (pe o scară de la 0 la 100) nu depășește 0,1.

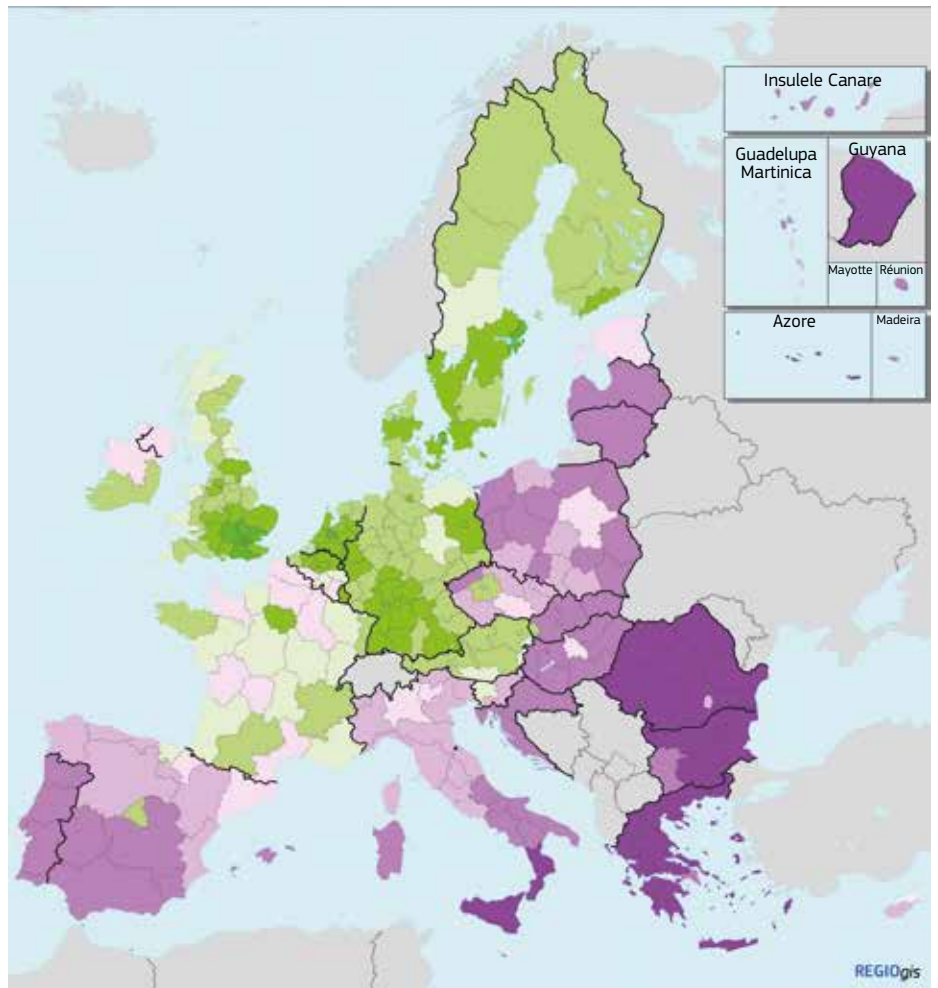
unele regiuni din Grecia, din Irlanda și, mai recent, din Țările de Jos. În regiunile estice ale UE, competitivitatea a demonstrat tendințe de stabilitate la nivelul celor trei ediții.

De la prima publicare, tot mai multe regiuni ale UE utilizează ICR pentru a-și identifica punctele forte și punctele slabe și a-și modela strategiile de dezvoltare. Pentru a facilita acest lucru, cea mai recentă ediție a ICR este însoțită de tabele de punctaj interactive – un nou instrument online care facilitează evaluarea comparativă a unei regiuni. Instrumentul compară regiunea selectată cu toate celelalte regiuni și cu regiunile care au un PIB similar pe cap de locuitor.

Aceste tabele de punctaj, alături de hărțile interactive și diagramele radar, de documentele metodologice și de tabelele cu date, sunt disponibile pe pagina web a ICR: <http://europa.eu/lqN87MJ>

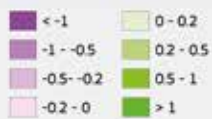
ICR pornește de la abordarea Indicelui competitivității globale realizat de Forumul Economic Mondial, adaptându-l la nivel regional în UE. Acesta utilizează 11 dimensiuni de competitivitate descrise prin mai mult de 70 de indicatori care acoperă o varietate amplă de aspecte, inclusiv inovarea, guvernanța, infrastructura de transport și digitală, sănătatea și capitalul uman.

ICR ține cont de dezvoltarea economică a unei regiuni, acordând o pondere sporită factorilor de competitivitate de bază în regiunile mai puțin dezvoltate și factorilor de inovare în regiunile mai dezvoltate.

Indicele competitivității regionale – ICR 2016

Valorile indicelui variază de la mic (negativ) la mare (pozitiv)

UE-28 = 0
Sursa: DG REGIO

0 500 km

© Asociația EuroGeographics pentru limitele administrative

MAI MULTE INFORMAȚII

<http://europa.eu/lqN87MJ>

ANIVERSAREA A 10 ANI

Finanțarea UE pentru România dă rezultate

Anul acesta se împlinesc zece ani de la aderarea României la UE. În această privire de ansamblu vom analiza mai îndeaproape impactul finanțării UE asupra țării și a cetățenilor acesteia.

Această țară, cu un relief incredibil de divers, este bogată în cultură și tradiții și are o istorie impresionantă. Aici se vorbește singura limbă romanică din Europa de Est și se găsesc șapte situri de patrimoniu UNESCO, inclusiv Delta Dunării, cu biodiversitatea sa bogată.

Însă mai puțin cunoscut este faptul că România este și al șaptelea stat membru din UE ca populație, având aproximativ 19,9 milioane de locuitori și că ocupă o poziție strategică între estul, vestul, nordul și sudul continentului. Așadar, nu a fost deloc surprinzător când, în urmă cu zece ani, în ajunul anului nou, când acele ceasului au arătat miezul nopții, bucuria și entuziasmul au răsunat în întreaga țară, din cele mai mari orașe până în cele mai izolate sate.

Într-adevăr, poporul a sărbătorit aderarea României la UE ca pe una dintre cele mai semnificative realizări din istoria modernă – o recunoaștere binemeritată a tuturor eforturilor și a sacrificiilor uriașe, dar și un semn clar că țara și destinul acesteia se află în Europa.

Speranțele și așteptările erau mari, precum și provocările care au urmat: aderarea la UE nu era nici un „final de drum”, nici începutul unei vieți ușoare, ci mai degrabă continuarea unui îndelungat proces al schimbării și al dezvoltării sociale, economice și politice. Azi, 10 ani

mai târziu, românii văd impactul acestei alegeri istorice în viața lor cotidiană.

Unul dintre cele mai vizibile efecte pozitive este reprezentat de performanțele economice puternice pe care le-a înregistrat România în ultimii ani, datorită creșterii robuste bazate pe un șomaj scăzut și pe o activitate industrială stabilă. Șomajul, sărăcia și excluziunea socială sunt într-o scădere continuă. S-au implementat reforme-cheie pe piața muncii, în administrația publică, în învățământ și în politica socială și s-au realizat investiții semnificative în infrastructură.

Cu toate acestea, punerea în practică a tuturor acestor demersuri necesită o direcție strategică și resurse vitale. Exact aici regăsim rolul crucial îndeplinit de investițiile sprijinite de UE. Încă de la aderare, între 2007 și 2013, țara a beneficiat de aproape 20 de miliarde EUR prin politica de coeziune și prin instrumentele acesteia – Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune. Aceste resurse au permis atingerea unor rezultate importante, iar România poate relata acum multe povești pozitive.

Deblocarea potențialului economiei

În special într-o perioadă caracterizată de turbulențe economice globale, investițiile prin politica de coeziune au fost vitale pentru eliberarea potențialului de creștere al economiei și pentru crearea de noi oportunități și locuri de muncă, în special pentru întreprinderile mici. Potrivit evaluării recente a impactului, s-au creat peste 35 000 de noi locuri de muncă în perioada 2007-2014 și au fost sprijinite peste 1200 de întreprinderi mici și mijlocii (IMM) mulțumită sprijinului finan-

ciar al UE. Se estimează că aceste investiții au generat o creștere cu 4% a PIB-ului în 2015.

Finanțarea UE a impulsinat și capacitatea de cercetare pentru înaltele tehnologii. Un exemplu excelent în acest sens este proiectul inovator „Infrastructura luminii extreme – fizică nucleară”, o infrastructură internațională majoră de cercetare în domeniul laserului, care reunește cercetători din trei țări europene (România, Ungaria și Republica Cehă). O parte din acest consorțiu european de cercetare de pionierat a fost stabilită la Măgurele, în județul Ilfov.

În ceea ce privește inovarea aplicată în economie, un exemplu care poate constitui o sursă de inspirație deosebită este Ratis Serv, o companie mică din nord-estul României, care a reușit, cu ajutorul finanțării UE, să achiziționeze mașini ultramoderne pentru prelucrări mecanice de înaltă precizie. Datorită acestei investiții, firma a devenit un furnizor important al multor giganți industriali din întreaga lume (a se vedea caseta).

Investiții care abilitază și protejează

Un alt sector în care investițiile UE au dat rezultate vizibile este cel al transporturilor. Pe de o parte, modernizarea la scară largă a infrastructurii de transport a țării a vizat îmbunătățirea conectivității cu restul Uniunii. De exemplu, datorită modernizării autostrăzii A1, conducătorii auto pot călători acum cu ușurință în Ungaria și mai departe. Pe de altă parte, investițiile mai mici în drumuri locale și județene, de exemplu în zonele mai izolate din Munții Apuseni, au facilitat mobilitatea locală și regională, aducându-le beneficii atât localnicilor, cât și turiștilor.

Finanțarea UE a vizat și persoanele expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială, investind în reabilitarea, modernizarea și dotarea a aproximativ 500 de școli și a peste 200 de centre sociale.

Plusvaloarea investițiilor generate de UE este deosebit de vizibilă în sectorul mediului: investițiile de peste 3 miliarde EUR au îmbunătățit semnificativ alimentarea cu apă și serviciile de epurare a apei pentru marea majoritate a populației.

Evaluarea și pregătirea noilor investiții

Nu încapă îndoială că fondurile UE reprezintă o sursă importantă de finanțare pentru România, reprezentând peste 25% din investițiile publice din țară. Cu toate acestea, prima perioadă de implementare a adus și provocări importante și a scos la iveală unele blocaje în ceea ce privește capacitatea administrativă, eficiența procedurilor și coordonarea în general.

În ultimii ani, autoritățile române au depus eforturi semnificative pentru a spori calitatea și eficacitatea execuției. Comisia Europeană a fost mereu alături de România în acest proces, de exemplu prin activitatea excelentă a Grupului operativ pentru o mai bună punere în aplicare, creat de comisarul pentru politică regională, Corina Crețu. Acesta a oferit sprijin și a ajutat România să accelereze pregătirea și implementarea proiectelor, consolidând totodată capacitatea administrativă și combătând blocajele.

Aceste lecții valoroase trebuie însușite pe deplin acum, când România are ocazia de a profita de o nouă oportunitate excelentă. Între 2014 și 2020, țara va beneficia de peste 30 de miliarde EUR din partea fondurilor structurale și de investiții europene. Această sumă importantă va fi investită în domenii strategice de dezvoltare, cum ar fi implementarea unor strategii de dezvoltare urbană și a unor planuri de mobilitate urbană, eficiența energetică și gestionarea deșeurilor. Pentru prima dată, orașele românești vor avea și puterea de a investi în îmbunătățirea mobilității și în creșterea sustenabilității acesteia, favorizând sistemele eficiente de transport public în raport cu utilizarea autoturismelor sau reducând consumul energetic al clădirilor rezidențiale și publice.

Printre alte priorități se numără tranziția de la îngrijirea instituțională la cea în comunitate a copiilor și a persoanelor cu dizabilități, precum și reconfigurarea sistemului de sănătate pentru a-l face mai accesibil și mai eficient. Continuarea investițiilor în infrastructura mare de transport, cum ar fi autostrada Sibiu-Pitești, și în infrastructura energetică și de mediu vitală va asigura eliminarea obstacolelor persistente din calea creșterii viitoare și a coeziunii.

Oportunitățile sunt mari, iar cu ajutorul măsurilor deja luate pentru o planificare și evaluare mai strategică, prin participarea activă a tuturor părților interesate și a societății civile și prin îndepărtarea piedicilor din calea investițiilor publice și private, ne putem aștepta la îmbunătățiri semnificative.

Așa cum a afirmat de curând comisarul Corina Crețu: „Am motive să fiu mândră de realizările României, dar am dorința de a vedea țara reușind să valorifice și mai bine oportunitățile investițiilor UE. Reușita României va fi o reușită a politicii de coeziune în ansamblu și va fi un argument important în favoarea acesteia în viitor.” ■

MAI MULTE INFORMAȚII

http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/atlas/romania/

< Bogdan-Ștefan Avădanei și Pavel Petrariu la Ratis Serv.

FURNIZARE DE TEHNOLOGIE PENTRU CAMPIONI

O economie în creștere este o economie în care întreprinzătorii sunt sprijiniți să își dezvolte ideile. Ratis Serv, o întreprindere mică din nord-estul României, a primit o finanțare din partea UE care i-a permis să achiziționeze echipamente ultramoderne: mașini noi pentru prelucrări mecanice de înaltă precizie.

Având trei decenii de experiență, IMM-ul nu numai că a reușit să le ofere în continuare clienților săi produse de înaltă calitate într-o perioadă scurtă, dar a realizat și noi parteneriate.

Finanțarea din partea UE a însemnat și crearea de noi locuri de muncă și creșterea calității și a numărului de produse și servicii. În prezent, Ratis Serv are o listă lungă de clienți, inclusiv companii de înaltă tehnologie precum Boeing, Airbus sau Renault. Iar dacă aceasta nu este o dovadă suficientă că investițiile au dat rezultate, iată încă o dovadă: în 2013, compania românească a livrat piese pentru automobilele marca Renault participante la Campionatul Formula 1, iar unul dintre acestea a câștigat campionatul. Produsele de calitate din România, realizate cu finanțare europeană, au contribuit la câștigarea celui mai râvnit premiu de curse din lume!

ORADEA: UN ORAȘ DĂ UN EXEMPLU STRĂLUCIT

Dacă v-ați întrebat vreodată cum reușesc fondurile UE să dea formă unui oraș, merită să priviți mai cu atenție Oradea. Acest oraș transilvănean este un campion în ceea ce privește absorbția, semnând contracte de finanțare cu o valoare de 247 de milioane EUR în perioada 2007-2013.

Investițiile au vizat turismul, sănătatea și serviciile sociale, infrastructura de transport, învățământul și cercetarea, mediul, precum și dezvoltarea afacerilor. Rezultatele proiectelor spun un milion de cuvinte despre importanța valorificării depline a finanțării disponibile. Acestea au făcut din oraș un loc primitor atât pentru companii, cât și pentru oameni: în 2015, vizitatorii au petrecut de trei ori mai multe nopți în Oradea decât în 2010, iar companiile au investit 285 de milioane EUR.

În prezent, orașul este un centru atractiv pentru companiile străine, iar principalele beneficii directe în urma investițiilor se fac simțite în rândul cetățenilor: în cinci ani, rata șomajului s-a redus de aproape patru ori. Într-adevăr, Oradea este un exemplu demn de urmat de toate orașele din România. Ceea ce s-ar fi realizat cu fonduri naționale în 50 de ani a fost posibil în doar 10 ani cu fonduri din partea UE, orașul cunoscând o dezvoltare accelerată și durabilă.

^ Piața Unirii din Oradea, reabilitată și modernizată.

^ Noile tramvaie fac legătura între stațiile modernizate din Cluj-Napoca.

CLUJ-NAPOCA TRANSPORTURI PUBLICE MAI BUNE PENTRU UN ORAȘ DINAMIC

Situat în inima Transilvaniei, orașul Cluj-Napoca a utilizat bine fondurile UE. Renumit pentru festivalurile sale de muzică, orașul a îmbrățișat acest renume și și-a întâmpinat numeroșii vizitatori noi aducând sistemului propriu de transport public îmbunătățiri mult dorite. Aproape 11 milioane EUR din FEDR s-au investit în modernizarea uneia dintre cele mai intens utilizate rute de transport din oraș. Tramvaie noi fac legătura între stații renovate, iar durata de călătorie s-a înjumătățit și poluarea fonică s-a redus semnificativ.

Investițiile realizate pentru înlocuirea infrastructurii din perioada comunistă se vor dovedi utile. Autoritățile estimează că noile tramvaie, căi de rulare și stații vor duce la o creștere cu 10% a numărului de călători. Este un lucru bun pentru mediu, căci tramvaiele electrice mai numeroase și mai bune nu doar că sporesc viteza și siguranța călătoriilor, ci asigură și un aer mai proaspăt în acest oraș dinamic. De asemenea, este un lucru pozitiv pentru mediul de afaceri, fiindcă această investiție sporește atractivitatea orașului și va ajuta Cluj-Napoca să se afirme în continuare ca pol de creștere în Regiunea Nord-Vest a României.

O VALORIFICARE INOVATOARE A DEȘEURILOR ELECTRONICE RECLATE

De obicei, publicul asociază inovarea în înalta tehnologie cu întreprinderile mari, de anvergură globală. Însă exemplul micii întreprinderi ieșene, SC All Green SRL, ne arată că inovarea are loc și la scară mai mică, oferind avantajul suplimentar al păstrării legăturii cu potențialul endogen al unei anumite regiuni.

De la început, proiectul a avut drept scop valorificarea potențialului regiunii – materii prime obținute prin reciclarea inovatoare a deșeurilor de componente electronice, dar și absolvenții de doctorat de la universitățile locale – pentru a dezvolta sisteme de ecranare electromagnetică pe bază de pulberi nanostructurate obținute din deșeuri electronice. Proiectul se diferențiază de altele prin interacțiunea dintre cercetare, inovare tehnologică și dezvoltare comercială (îndeosebi, cooperarea cu instituții locale de CDI), dar și prin utilizarea inovatoare a materialelor reciclate în producția sistemelor de ecranare electromagnetică.

PODUL CALAFAT-VIDIN: LEGĂTURI MAI STRÂNSE ÎNTRE ROMÂNIA ȘI BULGARIA

Dunărea desparte România și Bulgaria pe aproape 500 de kilometri, dar până acum patru ani exista un singur pod peste fluviu care lega cele două țări. În 2013, s-a inaugurat un al doilea pod între Calafat (România) și Vidin (Bulgaria), înlocuind feriboturile care făceau legătura între cele două orașe. Finanțat dintr-un grant de 70 de milioane EUR din Fondul de coeziune, acest pod a fost încununarea unui proiect al celor două țări inițiat încă din 1925.

Podul asigură o legătură rutieră și feroviară oportună între cele două state membre, reprezentând o alternativă la podul dintre Giurgiu (România) și Ruse (Bulgaria). Podul cu o lungime de doi kilometri face parte din Coridorul Paneuropean de Transport IV, permițând călătoria cu autoturismul până în Grecia, fără a părăsi deloc Uniunea Europeană. Proiectul a stimulat colaborarea dintre cele două țări, pregătind calea pentru noi proiecte de infrastructură peste Dunăre.

“Granturile europene au permis întreprinzătorilor din regiunea noastră să își modernizeze producția și să se extindă pe piețe noi. Proiectele companiilor Ratis Serv și All Green pot servi drept sursă de inspirație pentru cei care doresc să sădească o idee de afaceri în regiunea noastră, iar Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est este pregătită să multiplice asemenea povești de succes privind utilizarea fondurilor europene. Companiile inovatoare și ambițioase se pot baza pe sprijinul echipei noastre, care asigură asistență și facilitează dezvoltarea afacerilor pe piețele locale și naționale, precum și extinderea la nivel internațional.”

Dna Gabriela Macoveiu

Șef al Departamentului de comunicare, cooperare și dezvoltarea afacerilor, Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est

PUNCT DE DATE: 2 – PLATFORMA DE DATE DESCHISE

AVEȚI VREO PREFERINȚĂ PRIVIND SUBIECTELE VIITOARE ALE RUBRICII PUNCT DE DATE A REVISTEI PANORAMA?

EXISTĂ VREUN SET DE DATE PE CARE AȚI DORI SĂ ÎL INCLUDEM ÎN PLATFORMA DE DATE DESCHISE A FONDURILOR ESI?

DACĂ DA, TRIMITEȚI UN E-MAIL LA: REGIO-EVAL@EC.EUROPA.EU

Start-upurile din UE sunt esențiale pentru redresarea economică

De ceva timp, economia UE a rămas în urmă în ceea ce privește competitivitatea, inovarea, creativitatea și crearea de locuri de muncă. Pentru a combate această problemă, UE investește în start-upuri, oferindu-le un sprijin divers, de la consultanță în afaceri și servicii până la împrumuturi și subvenții de capital.

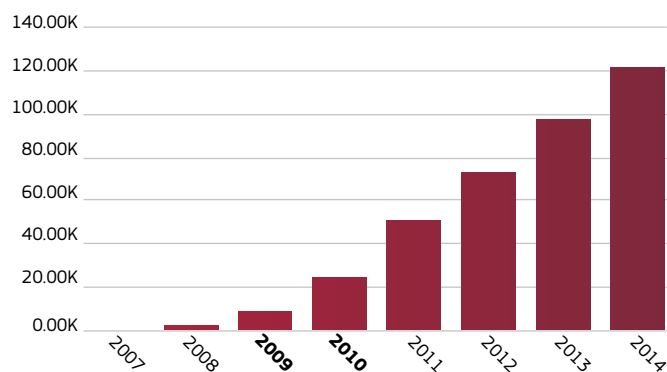
Cercetările arată că întreprinderile aflate în prima etapă influențează pozitiv economia, impulsionând creșterea și ocuparea forței de muncă. Deși start-upurile creează anual aproximativ 4 milioane de locuri de muncă în UE, această cifră ar trebui să fie mai ridicată: numai 37% dintre europeni preferă statutul de liber-profesionist în locul celui de angajat. În SUA și China, această proporție depășește 50%¹. De asemenea, întreprinderile europene par să aibă o **creștere mai lentă** decât corespondentele acestora de peste mări. Pentru a spori competitivitatea în ansamblu, UE trebuie să își îmbunătățească rata de înființare a întreprinderilor și ecosistemul acestora.

În mare, UE le acordă start-upurilor un sprijin dublu:

➤ **Ameliorarea mediului pentru start-upuri:** o serie de inițiative la nivelul UE vizează simplificarea **procedurilor administrative**, crearea de **rețele** pentru întreprinzători, investitori și membrii mediului academic², precum și organizarea de evenimente pentru identificarea și diseminarea bunelor practici.

➤ **Finanțare:** UE le oferă și finanțare start-upurilor. O sursă majoră o reprezintă Fondul european de dezvoltare regională (FEDR). Start-upurile³ pot accesa finanțare **prin programe naționale, regionale și interregionale, în special în cadrul bugetelor dedicate creșterii competitivității IMM-urilor**: <https://cohesi-ondata.ec.europa.eu/themes/>.

START-UPURI SPRIJINITE DE FEDR ÎN PERIOADA DE PROGRAMARE 2007-2013 (CUMULATIV PÂNĂ LA SFÂRȘITUL ANULUI 2014)

¹ Calculul Comisiei pe baza datelor Eurostat din 2009 din Planul de acțiune Antreprenoriat 2020.

² Consultați: Startup Europe (printre proiecte se numără: Digistart, ePlus Ecosystem, Startup Scaleup, Twist Digital și Welcome) sau parteneriatul Startup Europe.

³ Un start-up înseamnă o întreprindere nouă care nu exista cu până la trei ani înainte de începerea programării: „Documentul de lucru nr. 2 și documentul de lucru pentru perioada 2014-2020 privind monitorizarea și evaluarea, concepte și recomandări”.

ANUMITE PROGRAME ALE FEDR 2014-2020 CU RATE RIDICATE DE SPRIJIN PENTRU START-UPURI

STATUL MEM-BRU	PROGRAMUL	NR. TOTAL DE ÎNTEPRINDERI SPRIJINITE	NR. TOTAL DE START-UPURI SPRIJINITE	START-UPURILE CA PROPOȚIE DIN TOTALUL ÎNTEPRINDERILOR
UK	Anglia – FEDR	152 887	47 722	31,2%
FR	Nord-Pas-de-Calais – FEDR/FSE/YEI	54 035	30 915	57,2%
SK	Cercetare și inovare – FEDR	12 790	5 090	39,8%
IT	Toscana – FEDR	8 013	2 667	33,3%
FR	Limousin – FEDR/FSE	5 673	2 550	44,9%
FR	Bourgogne – FEDR/FSE	5 472	3 381	61,8%
FR	Haute-Normandie – FEDR/FSE/YEI	4 969	4 320	86,9%
PL	Dezvoltarea Poloniei de Est – FEDR	3 288	1 820	55,4%
ES	Valenciana – FEDR	3 095	1 083	35,0%
SE	Övre Norrland – FEDR	3 045	1 000	32,8%
DE	Berlin – FEDR	2 528	1 661	65,7%
IT	Cultură – FEDR	1 735	1 085	62,5%
DE	Brandenburg – FEDR	1 497	470	31,4%
PT	Azores – FEDR/FSE	1 118	325	29,1%
ES	Melilla – FEDR	929	440	47,4%
FR	Interregional Alsacia – FEDR	625	245	39,2%
Interreg	Interreg V-A – Grecia-Bulgaria	605	275	45,5%
Interreg	Interreg V-A – Finlanda-Estonia-Letonia-Suedia (regiunea baltică centrală)	450	150	33,3%
CZ	Programul regional integrat – FEDR	383	320	83,6%
UE	Toate programele FEDR	1 098 048	153 950	14,0%

Sursa: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Sursa privind fondurile ESI: Platforma de date deschise

Multe state membre ale UE investesc masiv în întreprinderile mici și mijlocii (IMM) prin FEDR. Programele din 2007-2013 au alocat aproximativ 51,9 miliarde EUR din FEDR preponderent IMM-urilor – inclusiv la 121 000 de start-upuri (a se vedea graficul).

Aceste întreprinderi au avut de câștigat în urma diferitor inițiative, care au variat de la sprijinirea start-upurilor (sau a spin-off-urilor) din domeniul tehnologiei de vârf, la sisteme mai simple pentru liber-profesioniști. Scopul sprijinului este și el la fel de divers, variind de la consultanță în afaceri și servicii la împrumuturi sau subvenții de capital cu diferite obiective. Având în vedere că alături de start-upuri există numeroase alte întreprinderi care beneficiază de asemenea sisteme, nu este posibilă identificarea unui buget precis pentru start-upuri la nivelul UE. Numărul start-upurilor raportate variază semnificativ de la o țară la alta. Această diversitate este generată de factori precum dimensiunea economiei, mărimea întreprinderii în raport cu sectoarele de afaceri vizate, prioritățile diferite acordate start-upurilor și experiența de derulare a inițiativelor de sprijin pentru start-upuri.

În programele din 2014-2020, țintele indicatorilor comuni indică un sprijin planificat pentru 154 000 de start-upuri. Dintre cele 227 de programe ale FEDR care propun susținerea IMM-urilor, 133 și-au stabilit obiective pentru start-upuri.

În medie, start-upurile ar trebui să reprezinte aproape **14%** din totalul întreprinderilor care beneficiază de sprijin din FEDR⁴.

De ce există diferențe în ceea ce privește sprijinul acordat start-upurilor? Doar din cifre nu este clar de ce unele regiuni par să investească masiv în start-upuri, iar altele nu. Tabelul de mai sus enumeră câteva dintre programele care au o concentrare absolută și relativă ridicată asupra start-upurilor; ne-ar face mare plăcere să aflăm ce au de povestit chiar cei care derulează unele dintre aceste programe! ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<http://bit.ly/2oFnBe74>

⁴ Acest articol a fost finalizat cu ajutorul Karolinei Wicher, stagiar la DG Politică Regională și Urbană.

Raportul dezvăluie progrese considerabile în implementarea fondurilor ESI

La 20 decembrie 2016, Comisia a publicat Raportul de sinteză 2016 privind implementarea fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI) în perioada 2014-2020, adresat instituțiilor UE și publicului. Acesta este primul dintr-o serie de rapoarte anuale care vizează toate cele cinci fonduri ESI și planurile acestora de a investi în total 638 de miliarde EUR. Pentru o perspectivă directă asupra mesajelor-cheie, reporterii Panorama au discutat cu Eric Von Breska, numit director responsabil cu politica în cadrul DG Politică Regională și Urbană în 2016.

Cum ați rezuma principalele mesaje din raportul de sinteză din 2016?

2014 și 2015 au fost ani de activitate intensă pentru Comisie și pentru autoritățile publice din statele membre. Odată cu adoptarea programelor pentru 2014-2020, raportul din 2016 prezintă numeroasele elemente necesare pentru demararea etapei de implementare, încheind totodată programele anterioare din 2007-2013. De asemenea, raportul prezintă primul instantaneu al unui progres rapid.

Până la 31 decembrie 2015 s-au alocat 58,8 miliarde EUR (9,2% din totalul investițiilor planificate) pentru mii de proiecte specifice încadrate în diferite priorități tematice la nivelul întregii UE. Spre exemplu, raportul menționează cele peste 270 000 de întreprinderi deja vizate de sprijinul UE, 2,7 milioane de participanți care au fost ajutați să își găsească un loc de muncă sau cursuri de formare și 1,9 milioane de hectare de teren agricol pe care s-a sprijinit derularea de activități agricole ecologice.

Ați fost mulțumit de progresele privind lansarea programelor din 2014-2020?

Într-o lume ideală, proiectele de înaltă calitate ar fi pregătite, selectate, implementate și realizate rapid în fiecare program. Privind în urmă, a trebuit să echilibrăm două obiective-cheie în 2014-2015. În timp ce încurajau demararea rapidă a investițiilor, statele membre și regiunile depuneau eforturi și pentru a îmbunătăți elementele privind concentrarea, calitatea și performanța în noile programe, precum și procedurile de monitorizare și control.

Raportul din 2016 arată că eforturile noastre sunt în curs de a fi răsplătite. În ciuda unui început lent, cu prezentarea târzie a multor documente de program, până la finalul anului 2015 se adoptaseră toate programele, iar pentru multe dintre ele se demarase implementarea. Până la finalul anului 2016, implementarea se apropia de „viteza de croazieră”. Trebuie să reținem că aceste programe de investiții pe nouă ani se aseamănă cu un maraton – nu cu un sprint!

Cea mai impresionantă dovadă a progresului a fost constatarea progreselor impresionante ale implementării în primele nouă luni din 2016. Valoarea financiară a proiectelor selectate s-a dublat, de la 58 de miliarde EUR la 128,8 miliarde EUR (20,2% din investițiile planificate) până în septembrie 2016. În decembrie 2016, cifra s-a triplat față de 2015 – peste 176 de miliarde EUR sau 28% din totalul investițiilor planificate.

Avem deja o indicație clară a contribuției concrete a fondurilor ESI la prioritățile politice ale Comisiei, în special în materie de creare de locuri de muncă, creșterea economică și investiții?

Fondurile ESI reprezintă principalul instrument al politicii de investiții din bugetul UE. Acestea realizează o varietate amplă de investiții relevante pentru priorități-cheie ale UE. În statele membre, ele contribuie sprijinind crearea de locuri de muncă, creșterea economică și investițiile, adesea la scară largă. Dintre diferitele obiective de investiții ale fondurilor ESI, trei sunt direct legate de nevoile economiei: sprijinirea întreprinderilor, dezvoltarea infrastructurii și investițiile în competențele și adaptabilitatea forței de muncă europene.

FONDURILE ESI: SUMA ALOCATĂ DECISĂ PENTRU PROIECTELE SELECTATE LA FINALUL ANULUI 2015 ȘI AL ANULUI 2016

	INVESTIȚII PLANIFICATE (COSTURI TOTALE)	DECISE PENTRU PROIECTELE SELECTATE PÂNĂ LA FINALUL ANULUI 2015		DECISE PENTRU PROIECTELE SELECTATE PÂNĂ LA FINALUL ANULUI 2016	
	MILIARDE EUR	MILIARDE EUR	% DIN PLAN	MILIARDE EUR	% DIN PLAN
Fondul de coeziune	75,6	4,7	6%	19,1	25%
FEADR*	149,6	19,9	13%	43,3	29%
FEPAM**	8,0	0,2	2%	0,2	2%
FEDR***	276,8	13,9	5%	72,5	26%
FSE****	120,5	17,4	14%	36,7	30%
YEI*****	7,7	2,8	36%	4,8	62%
Total fonduri ESI	638,2	58,9	9%	176,6	28%

* Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)

** Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)

*** Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)

**** Fondul social european (FSE)

***** Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI)

De exemplu, competitivitatea IMM-urilor este una dintre prioritățile majore ale programelor FEDR, FEADR și FEPAM și este direct legată de obiectivul Comisiei de a stimula investițiile private și crearea de locuri de muncă. Până la sfârșitul anului 2016, se estimează că au fost alocate pentru proiecte 29 de miliarde EUR sau 30% din sprijinul planificat a fi acordat IMM-urilor din fondurile ESI.

„Inițiativa privind IMM-urile” din Spania utilizează 800 de milioane EUR din FEDR pentru a acorda împrumuturi totalizând 1,4 miliarde EUR la 14 000 de IMM-uri din întreaga Spanie. Un alt exemplu bun este proiectul francez de dezvoltare rurală care, până în prezent, a susținut 9150 de tineri fermieri dintr-o alocare totală de 195 de milioane EUR din FEADR, reprezentând ajutor acordat start-upurilor. Alte domenii de politică legate de locurile de muncă, de creșterea economică și de investiții, cum sunt rețelele ocupaționale și strategice, înregistrează și ele o bună des-

fășurare, iar raportul evidențiază câteva rezultate inițiale.

Ce face Comisia Europeană pentru a accelera implementarea noilor programe în întreaga UE?

Pentru a asigura accelerarea implementării, toate cele patru direcții generale ale Comisiei implicate în fondurile ESI lucrează îndeaproape cu statele membre și cu regiunile pentru a sprijini munca acestora de a efectua investiții și de a realiza beneficiile promise.

Colegii mei au derulat mai multe studii pentru a vedea de ce multe regiuni mai puțin dezvoltate întâmpină dificultăți în a beneficia de fonduri. Pentru a le ajuta, Comisia a lansat o inițiativă prin care le oferă regiunilor rămase în urmă recomandări și asistență pentru a le debloca potențialul și a îmbunătăți implementarea programelor UE. Polonia și România sunt primele țări care derulează

etapa-pilot a acestui proiect. Pe baza rezultatelor, intenționăm să dezvoltăm modelul și să îl aplicăm în parteneriat cu alte state membre care întâmpină obstacole similare.

De asemenea, lucrăm la „Regulamentul Omnibus”, care vizează simplificarea aplicării normelor pentru un spectru de domenii de politică ale UE. Pentru FEDR, precum și pentru alte fonduri, acest regulament va reduce povara administrativă și va îndepărta mai multe blocaje, facilitând implementarea pentru regiuni și pentru statele membre. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

Raportul anual de sinteză din 2016

<http://europa.eu/!WF89HP>

Datele deschise privind fondurile ESI:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

SURPRINSE DE CAMERĂ

Finanțarea acordată în cadrul politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 în BELGIA însumează aproximativ 2,28 miliarde EUR și este gestionată în cadrul a trei programe operaționale. Panorama a selectat imagini din fiecare regiune pentru a ilustra diversitatea proiectelor și a rezultatelor realizate în întreaga țară.

Regiunea capitalei Bruxelles

- 01 ART2WORK oferă spații de colaborare în care tinerii adulți se pot exprima și pot urma parcursuri către experiența profesională
- 02 Hotelul Belle-vue reunește sub același acoperiș reînnoirea urbană, o clădire eficientă din punct de vedere energetic, integrarea socioprofesională și turismul
- 03 Noua piață acoperită, Foodmet, repune în folosință clădirea din secolul al XIX-lea a abatorului din Anderlecht
- 04 The Greenbizz, un incubator de afaceri durabile, oferă start-upurilor un mediu optim pentru dezvoltarea de idei inovatoare

Flandra

- 05 3Dsquare este un centru de competențe inovator pentru know-how în domeniul jocurilor și al tehnologiilor interactive 3D, situat în Kortrijk
- 06 Biobase, un centru-pilot pentru bioinovare din Gent, sprijină dezvoltarea de bioproduse durabile
- 07 Creșterea calității plajelor și a litoralului din Flandra și Zeelanda
- 08 Park Spoor Noord a fost amenajat pe locul unei vechi stații feroviare din Anvers

Valonia

- 09 Muzeul Războiului din Bastogne, recent renovat, a impulsionat cultura și turismul în regiune
- 10 Centrul de Inovare Negundo din Tournai oferă IMM-urilor inovatoare tinere un mediu bine dotat
- 11 Renovarea Operei Regale Valone din Liège
- 12 Lucrările de pe Quais de Sambre au conferit orașului Charleroi un aspect nou și primitiv

MAI MULTE INFORMAȚII

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/factsheets/2014/cohesion-politica-și-Belgia

Reconstrucția Greciei Occidentale pe temelii antice

Grecia Occidentală este una dintre zonele cel mai puțin dezvoltate din UE, iar criza economică a exacerbat povara sărăciei și a șomajului. În același timp însă, regiunea are un potențial enorm datorită poziției sale geografice, climei plăcute și bogăției sale culturale și istorice.

Politica europeană de coeziune sprijină în prezent decidenții locali să pună în practică o strategie de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Autoritatea regională a Greciei Occidentale se concentrează pe consolidarea capitalului său uman prin educație, formare și încurajarea antreprenoriatului, precum și pe protejarea resurselor naturale și a mediului și pe dezvoltarea turismului durabil.

Grecia Occidentală este una dintre cele 13 regiuni ale țării și se întinde pe coasta sud-vestică a Greciei Centrale până în nord-vestul Peloponezului. Regiunea are aproximativ 680 000 de locuitori, reprezentând aproape 7% din populația Greciei. Cu clima sa blândă și solul fertil, economia Greciei Occidentale s-a bazat în mod tradițional pe agricultură – în special pe vinuri, măslina și citrice. Totuși, capitala regiunii, Patras, întemeiată în secolul al XI-lea î.Hr., este și al treilea oraș din Grecia ca mărime, fiind un important port și centru comercial cu rol de poartă spre Europa de Vest.

Provocările regiunii

Totuși, criza economică și politicile de austeritate care au urmat au adus greutate și recesiune, dăunând investițiilor publice și activității de afaceri, determinând mulți tineri să caute de lucru în străinătate și agravând sărăcia și exclusiunea socială.

Ca reacție, ambițiosul Program operațional 2014-2020 al Greciei Occidentale urmărește „reconstrucția prin forțe proprii, deschisă către exterior și durabilă a regiunii [...] cu accent pe identitatea sa globală și pe valoare pentru oameni și pentru mediu”. În condițiile în care UE continuă să reprezinte sursa principală de venit pentru economia reală a regiunii, 80% din bugetul total de 490 de milioane EUR al PO provine din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și din Fondul social european (FSE).

Programul operațional are patru direcții principale:

- ▶ Impulsionarea competitivității – tranziția spre un antreprenoriat de calitate;
- ▶ Protecția mediului – tranziția spre o economie ecologică;
- ▶ Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- ▶ Dezvoltarea resurselor umane – promovarea incluziunii sociale.

„Direcționăm resursele valoroase pe care le oferă politica de coeziune către creșterea economică și crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea vieții cotidiene a cetățenilor, protejarea și conservarea mediului natural, combaterea schimbărilor climatice și a dependenței energetice, îmbunătățirea infrastructurii, precum și protejarea cetățenilor noștri împotriva consecințelor crizei și reducerea sărăciei și a excluziunii sociale”, a explicat Apostolos Katsifaras (a se vedea interviul). Întrucât o echipă locală de management răspunde de implementarea programului, acesta poate fi adaptat mai bine la punctele slabe și la punctele forte specifice regiunii.

Prima direcție cuprinde investiții în cercetare și inovare, cu sprijinirea a peste 700 de întreprinderi mici și mijlocii (IMM) și cooperarea cu aproximativ 32 de instituții de cercetare. Se preconizează că se va crea astfel echivalentul a 730 de locuri de muncă cu normă întreagă.

Bogățiile naturale și culturale

Protejarea mediului înseamnă o mai bună epurare a apei uzate și alimentarea cu apă a 36 000 de oameni. Ținta privind reciclarea deșeurilor este o creștere cu 350 000 de tone pe an, plus economii energetice anuale de 99 kilotone de echivalent petrol (ktep).

De asemenea, regiunea depune eforturi pentru a restabili biodiversitatea solului și a conserva serviciile ecosistemice prin intermediul rețelei UE de arii de conservare „Natura 2000”. Grecia Occidentală are ca punct de plecare un patrimoniu bogat: lagunele și zonele sale umede închise fac din regiune un important exportator de pește în restul țării și în afara acesteia. În plus, legenda spune că zeul Dionis a adus în această zonă primul butaș de viță-de-vie, permițând astfel umanității să obțină vin.

Într-adevăr, Grecia Occidentală are multe de oferit turiștilor însetați de antichitate, inclusiv Olympia antică – locul de origine al Jocurilor Olimpice și un sit arheologic de o importanță uriașă. Pentru a exploata acest potențial, PO modernizează infrastructurile de transporturi rutiere, feroviare și maritime, punând accent pe siguranța rutieră.

În cele din urmă, dar nu mai puțin important, aproape un sfert din finanțarea UE vizează dezvoltarea resurselor umane, combaterea sărăciei și a discriminării și modernizarea facilităților sociale, de sănătate și educaționale. Aceste demersuri includ formarea vocațională și învățarea pe tot parcursul vieții, precum și impulsivarea oportunităților de ocupare a forței de muncă, în special pentru grupurile vulnerabile. S-au adăugat deja unsprezece structuri școlare (a se vedea caseta referitoare la proiect). PO și-a propus să sprijine 138 de

întreprinderi și să îmbunătățească serviciile de sănătate pentru încă 27 000 de localnici.

Grecia Occidentală a simțit deja beneficiile asistenței UE. Fondurile europene de dezvoltare regională au contribuit la reconstrucția spitalului de medicină generală Agios Andreas din Patras, deteriorat în urma unui cutremur din 2008 (a se vedea caseta referitoare la proiect). Un proiect major de infrastructură rutieră care face legătura între Patras și Corint – vital pentru dezvoltarea economică a regiunii – se apropie de finalizare. De asemenea, podul Rio-Antirio, care leagă Peninsula Peloponez de Grecia continentală – cel mai lung pod complet suspendat din lume, considerat un triumf tehnologic – a fost cofinanțat din FEDR. ■

^ Orizontul orașului Patras.

MAI MULTE INFORMAȚII

Regiunea Grecia Occidentală:

<http://www.westerngreece.gr/en/index.php>

PO Grecia Occidentală:

<http://europa.eu/IPJ74uC>

Cooperarea teritorială adriatico-ionică:

<http://europa.eu/Mn97gw>

Grecia Occidentală privește către un viitor mai luminos

DI Apostolos Katsifaras, guvernatorul Greciei Occidentale, explică rolul important pe care îl joacă politica de coeziune în creșterea economică și crearea de locuri de muncă și în îmbunătățirea vieții cetățenilor în această perioadă dificilă pentru economia și societatea greacă.

Cum poate să ajute politica de coeziune Grecia Occidentală să se dezvolte din punct de vedere economic și care considerați că sunt domeniile prioritare?

Politica de coeziune și fondurile structurale și de investiții europene (ESI) sunt factori esențiali pentru promovarea investițiilor în UE și reprezintă instrumente de bază în demersul nostru în vederea integrării europene într-o Uniune cu tot mai puține inegalități.

Grecia Occidentală este una dintre regiunile cel mai puțin dezvoltate ale UE, care a fost și continuă să fie afectată grav de criză într-o țară prinsă în programe de raționalizare economică, cu investiții publice inexistente și cu un sistem financiar slab, întreprinderile și economia sa fiind într-o recesiune prelungită. La toate acestea se adaugă probleme precum șomajul tot mai ridicat, avalanșa de tineri care pleacă în străinătate, reducerea continuă a veniturilor, creșterea periculoasă a sărăciei acute și prăbușirea statului social.

Așadar, pentru noi, politica de coeziune este principalul mijloc pe care îl avem la dispoziție pentru desfășurarea de proiecte și intervenții esențiale și vitale în cadrul societății și al economiei. Aceasta este forța motivațională din spatele restructurării modelului social și de producție al regiunii noastre, în care competitivitatea și creșterea se completează reciproc și merg mână în mână cu justiția socială și cu coeziunea. Direcționăm resursele valoroase pe care le oferă politica de coeziune către creșterea economică și crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea vieții cotidiene a cetățenilor, protejarea și conservarea mediului natural, combaterea schimbărilor climatice și a dependenței

energetice, îmbunătățirea infrastructurii, precum și protejarea cetățenilor noștri împotriva consecințelor crizei și reducerea sărăciei și a excluziunii sociale.

O schimbare importantă în implementarea politicii de coeziune grecești este că fiecare regiune își gestionează propriul program. Cum abordează regiunea dumneavoastră această provocare?

Gestionarea programului de către regiuni asigură faptul că planificarea strategică și luarea măsurilor de natură multisectorială și care îmbină mai multe fonduri au loc la nivel regional, cu efecte multiple, ținând cont de avantajele și punctele slabe ale fiecărei regiuni.

Știind că vom fi responsabili de programul regional în noua perioadă de programare 2014-2020, am realizat cu promptitudine o planificare strategică și de afaceri folosind proceduri bazate pe negocieri publice ample și ne-am asigurat că programul este adaptat la realitățile sociale și economice ale regiunii noastre.

Ca atare, suntem bine pregătiți în perioada de programare actuală. Trebuie să reținem însă că am făcut doar primul pas. Descentralizarea trebuie extinsă. Cele 13 regiuni ale Greciei sunt mai apropiate de agențiile locale (cu care avem o relație excelentă de colaborare și de încredere), astfel încât se identifică mai rapid nevoile și se obțin rezultate mai bune. Prin urmare, deja în primul an al programului, rata de utilizare a fost mai mare decât nivelul național corespunzător.

Autoritățile grecești au finalizat strategia de specializare inteligentă pentru cercetare și inovare. Care sunt principalele obiective pentru Grecia Occidentală?

Cercetarea și inovarea și realinierea modelului de producție al regiunii noastre către sectoarele și produsele cu mai multă plusvaloare sunt, pentru noi, vitale pentru redresarea economică și pentru crearea de locuri de muncă durabile. Avem un mediu foarte puternic pentru crearea de cunoștințe și inovare, care cuprinde Universitatea din Patras,

Institutul de Educație Tehnologică al Greciei Occidentale, instituții de cercetare, Parcul Științific din Patras, Corallia Innohub și întreprinderi cu grad ridicat de specializare.

Pentru noi, strategia de specializare inteligentă este instrumentul care leagă acel mediu de sistemul de producție al regiunii noastre. Am început de la zero, iar printr-un proces ascendent sistematic, care a cuprins doi ani și jumătate de negocieri cu toate organismele instituționale ale regiunii, am ajuns la următoarele trei sectoare prioritare:

- sectorul primar, cu accent pe produsele și serviciile agricole și alimentare;
- cultura și turismul, cu accent pe potențialul ridicat al regiunii și pe perspectivele de dezvoltare semnificative; și
- microelectronica și materialele.

Care sunt rezultatele pe care le preconizați să le obțineți la sfârșitul perioadei 2014-2020? Ce lecții s-au desprins din perioada de programare anterioară?

Experiența demonstrează că regiunile pot implementa politica de coeziune mai eficace, mai rapid și cu o mai mare apropiere față de comunitățile locale. În perioada de programare actuală, aplicăm propriul nostru plan. Acesta este un produs de sinteză cu societatea, care funcționează din perspectiva provocărilor reale cu care se confruntă regiunea noastră.

Obiectivul nostru este de a atinge un nou model de producție axat pe nevoile societății și ale oamenilor, exploatând avantajele regiunii noastre, punând accent pe sectorul primar, pe turism, pe deschidere, pe antreprenoriat, pe inovare și pe sustenabilitate și concentrându-ne pe sprijinirea celor mai slabi, pe combaterea sărăciei și pe eliminarea inegalităților sociale.

Experiența noastră în administrarea programului ne permite să îl planificăm mai bine, să îl implementăm mai rapid și să îl gestionăm mai eficace. Trebuie să reținem însă că procesul continuă să fie îngreunat de birocrăția excesivă, care trebuie simplificată. Obiectivul este ca rezultatele proiectelor și ale acțiunilor să ajungă la cetățeni într-un mod transparent.

De asemenea, este important faptul că au început discuțiile referitoare la o mai bună politică de coeziune viitoare după anul 2020.

Fără să ne abatem de la principiul fundamental al solidarității și al loialității față de obiectivul creșterii economice, putem acum să ne facem planuri pentru viitor.

Grecia Occidentală este una dintre regiunile din strategia macroregională adriatico-ionică. Care sunt așteptările dvs. în această privință?

În lumea conectată și globalizată de astăzi, interdependența orașelor și a regiunilor nu se mai limitează la nivelul național, ci se extinde la nivel transnațional, cu scopul de a exploata oportunitățile comune și de a combate problemele comune. Regiunea adriatico-ionică se confruntă cu provocări multiple, cum ar fi inegalitățile sociale și economice grave, lipsa rețelelor, pescuitul nesustenabil, amenințările la adresa mediului, impacturile schimbărilor climatice, criza refugiaților și așa mai departe.

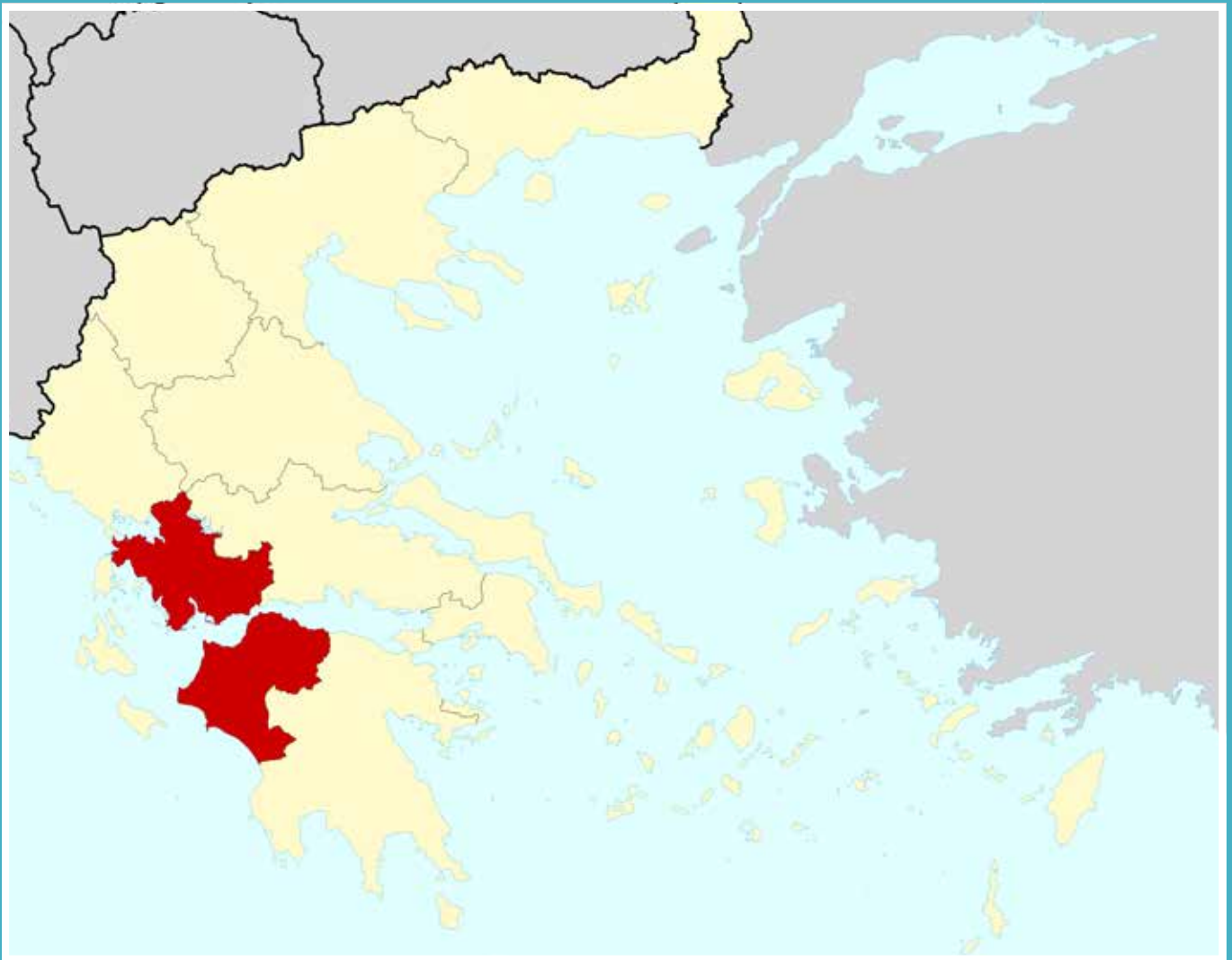
Pe de altă parte, regiunea are un potențial excelent încă nevalorificat și oferă oportunități promițătoare, cum ar fi economia albastră, potențialul de a îmbunătăți legăturile dintre uscat și mare și transporturile multimodale, frumusețea naturală excepțională a regiunii și bogatul patrimoniu cultural, istoric și arheologic etc.

Pentru noi, EUSAIR oferă regiunilor din țările care fac parte din macro-regiune o oportunitate excelentă de a începe un capitol nou, pentru a depăși problemele financiare și politice din trecut și a obține, în colaborare, prosperitate și creștere durabilă. Din 2011 avem încredere în această perspectivă, am contribuit la eforturile și la realizarea acesteia, în special prin intermediul organizațiilor europene (Comitetul European al Regiunilor) și al rețelelor europene (CRMP) la care participăm și – deținând președinția Grupului transregional adriatico-ionic al Comitetului European al Regiunilor – am participat la Consiliul guvernatorilor EUSAIR. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

Regiunea Grecia Occidentală:

<http://www.westerngreece.gr/en/index.php>

Populația: acoperă o suprafață de 11 336 km² și are 679 796 de locuitori potrivit recensământului din 2011, reprezentând aproximativ 6,3% din populația totală a țării.

Capacitățile de cercetare: regiunea găzduiește două universități, un institut tehnologic și cinci centre de cercetare, dezvoltare și inovare.

Piața muncii: forța de muncă din cele trei prefecturi ale regiunii este împărțită în trei sectoare principale ale pieței locurilor de muncă: Aitolakarnania – pescuit, acvacultură și producția de culturi; Achaia – producția de băuturi alcoolice, producția de culturi și transporturi; și Ilea – produse horticoale și turism.

Puncte forte: un sector primar semnificativ, puternic centru de atracție pentru cercetare în domeniul tehnologiilor agricole, al chimiei și al materialelor, al nanotehnologiei, al tehnologiei mediului și al combustibililor, cu specializări în agricultură, acvacultură, băuturi alcoolice, turism și transporturi; investiții în microelectronică și facilități pentru găzduirea și incubarea afacerilor.

SPECIALIZARE INTELIGENTĂ (RIS3)

Specializarea inteligentă se referă la identificarea caracteristicilor și a atuurilor unice ale regiunii Greciei Occidentale, la sublinierea avantajelor sale competitive comparative și la concentrarea părților interesate și a resurselor locale pe o viziune pentru viitorul lor „aristeia” [exceleță].

Cele trei sectoare prioritare verticale ale RIS3 pentru Grecia Occidentală care caracterizează profilul de dezvoltare al regiunii sunt:

- > sectorul primar, în domeniul produselor agricole și alimentare;
- > cultura și turismul;
- > microelectronica și materialele.

GRECIA OCCIDENTALĂ ÎN CONTEXT REGIONAL

Grecia Occidentală se află în inima regiunii Mării Adriatice și a Mării Ionice. Programul UE pentru această zonă reunește Croația, Grecia, Slovenia și mai multe regiuni italiene, cu scopul de a încuraja cooperarea și coeziunea economică, socială și teritorială și de a exploata resursele naturale, culturale și umane bogate din jurul celor două mări.

Programul sprijină Strategia UE pentru regiunea Mării Adriatice și a Mării Ionice (EUSAIR), lansată în 2014, care face legătura între cele patru state membre ale UE și vecinii acestora – Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru și Serbia – toate fiind țări care aspiră să adere la Uniune.

<http://europa.eu/!yb66Bk>

REGION OF WESTERN GREECE
Full of contrast!

^ Renumitul **Carnaval din Patras** durează două luni și cuprinde dansuri, parade, o căutare de comori ascunse, carnavalul copiilor și zeci de alte acțiuni. Acesta culminează cu parada de sâmbătă seara a grupurilor de carnaval, cu parada de duminică a carelor alegorice și a grupurilor și, în cele din urmă, cu arderea rituală a regelui carnavalului în portul din Patras.

√ Personalul Autorității de Management, responsabil cu implementarea Programului Operațional 2014-2020 pentru Grecia Occidentală.

O BIBLIOTECĂ PUNE ÎN VALOARE ASPECTELE CULTURALE ȘI DE MEDIU ALE REGIUNII

Clădirea Bibliotecii Publice Gastouni din municipalitatea Pineios, situată în centrul orașului Gastouni, deservește toți locuitorii municipalității și contribuie la dezvoltarea culturală a întregii regiuni. Clădirea are etaj și demisol. La parter se află biblioteca, sala de lectură și birourile, iar la etaj există un spațiu multifuncțional și birouri.

Construcția prezintă un interes arhitectural deosebit și este bine integrată în zona rezidențială construită. Grație finanțării din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), biblioteca este acum ecologică și contribuie la economisirea de energie în regiune printr-o gestionare adecvată a energiei.

ÎN ATELIERUL PANAGIA ELEOUSA TE SIMȚI CA ACASĂ

Dionysia Samanta-Psaraki, președinta atelierului Panagia Eleousa, a explicat că „*îngrijirea cea mai mare a părinților care au copii cu dizabilități intelectuale este ce se va întâmpla cu copiii lor după ce mor părinții*”.

Casa de locuit susținută, o inițiativă finanțată din FEDR, le asigură persoanelor cu dizabilități intelectuale și conexe – în special celor care nu beneficiază de îngrijire din partea părinților – un spațiu de locuit pe tot parcursul vieții într-un mediu ca de familie, pentru ca aceste persoane să fie incluse și acceptate în societate.

Această abordare, care contribuie la evitarea marginalizării sau a instituționalizării, are la bază dreptul fundamental al fiecăruia de a avea un sprijin și o viață demnă, care să le ofere oportunități de a-și dezvolta competențele și abilitățile necesare pentru a trăi, pe cât posibil, mai autonom și mai activ în mediul social și fizic.

LA PLEVRONA NE PUTEM CONVINDE CU OCHII NOȘTRI

Situl arheologic Plevrona este unul dintre cele mai bine conservate exemple de oraș antic din Aitolia din perioada clasică și din cea elenistă. S-au păstrat într-o stare excelentă porțiuni mari din fortificațiile orașului antic și vestigii ale rețelei rezidențiale ale acestuia. Eforturile de a restaura porțiunile de zid ale acestui sit recent descoperit au sporit și vizibilitatea infrastructurii de alimentare cu apă a orașului din antichitate.

FEDR a cofinanțat munca de protejare a monumentului, contribuind astfel la conservarea patrimoniului cultural al țării.

PRIMA ȘCOALĂ GENERALĂ DIN PYRGOS

Învățământul este piatra de temelie pentru formarea unei societăți bine structurate. Din acest motiv, regiunea Greciei Occidentale a stabilit ca prioritate construcția de clădiri funcționale pentru a asigura elevilor un mediu de învățare adecvat și a-i ajuta să se adapteze rapid la sistemul de învățământ.

În cadrul programelor operaționale ale FEDR/FSE pentru perioada 2007-2013 s-au finalizat 20 de școli, adăugându-se deja 11 structuri școlare pentru următoarea perioadă de programare, 2014-2020.

PORTUL DIN KATAKOLO SE MODERNIZEAZĂ

Situat pe un cap de uscat cu vedere la Marea Ionică, portul din Katakolo este o poartă foarte importantă pentru navele de croazieră care ancorează acolo pentru ca pasagerii să poată vizita situl arheologic din Olympia antică.

Îmbunătățirile finanțate de FEDR vor ameliora condițiile de acostare, vor spori siguranța și confortul pasagerilor și vor mări capacitatea portului de a primi nave mai mari. În plus, va crește siguranța rutieră și a pietonilor datorită reconstrucției zonei înconjurătoare și a spațiilor publice.

„PHOSIL” PUNE ÎN LUMINĂ O SOLUȚIE DE ECONOMISIRE A ENERGIEI ȘI A COSTURILOR PENTRU ELEMENTELE FOTVOLTAICE

Organizații din trei țări – Franța, Spania și Grecia – colaborează la un program de cercetare a unei metode noi și flexibile de producție a modulelor fotovoltaice. Grecia Occidentală participă prin Institutul de Tehnologie și Cercetare/Institutul Științific de Inginerie Chimică (coordonator de proiect) și prin compania ADVENT. Soluția radicală se bazează pe o celulă fotovoltaică flexibilă cu o capacitate ridicată de adaptare la orice aplicație, precum și pe tehnici de prelucrare cu laser menite să înlocuiască tăierea mecanică în procesele de producție.

Acest proiect de cercetare sprijinit din FEDR are un dublu obiectiv: de a descoperi o metodă de producție alternativă – înlocuind electrozii de ITO convenționali cu pelicule subțiri de siliciu cu substrat organic cu grafen – și de a combate consumul excesiv de materie primă de siliciu, a reduce costurile de producție ale celulelor fotovoltaice și a limita generarea de deșeurii.

✓ Studierea și clasificarea grafenului prin spectroscopie Raman.

S-A ÎMBUNĂȚĂȚIT STAREA SPITALULUI DE MEDICINĂ GENERALĂ DIN PATRAS

Sectorul sănătății este foarte important pentru bunăstarea și calitatea vieții locuitorilor unei regiuni. În urma distrugerilor grave cauzate de un cutremur din 2008, spitalul Agios Andreas din orașul Patras necesita lucrări ample de renovare. Cu sprijinul FEDR, clădirea centrală este în curs de modernizare cu dotări medicale și hoteliere noi. Proiectul urma să se finalizeze la sfârșitul anului 2016.

REGION OF WESTERN GREECE

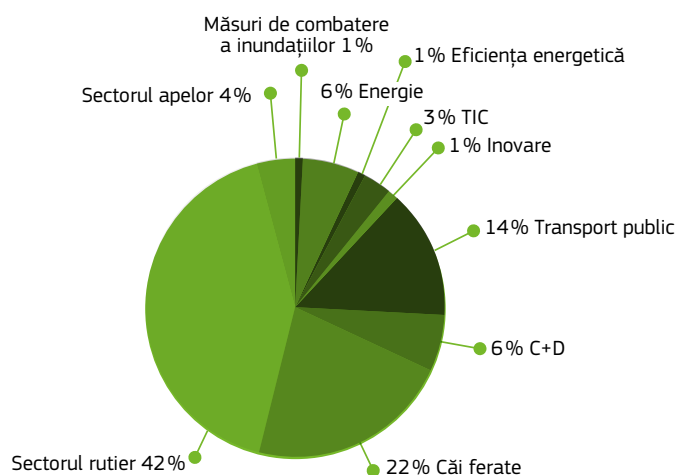
full of contrast!

Eficientizarea evaluării impulsionează proiectele majore ale DG Politică Regională și Urbană

Politica de coeziune a UE finanțează proiecte majore în sprijinul Planului european de investiții pentru a mobiliza mijloacele financiare, a sprijini investițiile în economia reală și a crea un mediu favorabil investițiilor. Acest sistem nou și mai rapid este pregătit pentru mai multe proiecte majore din statele membre.

De la construcția de legături de transport interregional până la dezvoltarea capacității de energie regenerabilă a Europei, proiectele de infrastructură majore cofinanțate din fonduri ale UE înregistrează un impact semnificativ asupra dezvoltării economice a Europei și îmbunătățesc viața cetățenilor. În plus, o procedură de evaluare și de aprobare eficientizată sporește și ea eficacitatea acestor inițiative de investiții importante, asigurând disponibilitatea fondurilor acolo unde este cea mai mare nevoie de ele, și va avea cel mai puternic impact în cel mai scurt timp.

CLASIFICAREA SECTORIALĂ A PROIECTELOR MAJORE DEPUSE PÂNĂ LA SFÂRȘITUL ANULUI 2016

(sursa: date din SFC2014)

Pentru perioada de finanțare 2014-2020 pentru proiecte majore, noua abordare valorifică know-how-ul JASPERS – Asistență comună în vederea sprijinirii proiectelor în regiunile europene – care este un parteneriat de asistență tehnică între DG Politică Regională și Urbană, Banca Europeană de Investiții și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

JASPERS angajează experți cu sediul în special în birouri regionale situate aproape de beneficiari, pentru a asigura pregătirea adecvată a proiectelor majore, astfel încât acestea să răspundă cât mai eficace și mai eficient la nevoile beneficiarilor.

Concentrându-se pe sporirea conectivității dintre cetățeni, companiile, țările și regiunile din Europa, proiectele majore cuprind investiții în infrastructură la scară largă din Fondul de coeziune și din Fondul european de dezvoltare regională în domenii precum transporturile, mediul, educația, energia, precum și cercetarea și dezvoltarea.

Comisarul pentru politică regională, Corina Crețu, afirmă: „Proiectele majore pot fi privite ca «ambasadori» ai activităților politicii de coeziune în întreaga Europă, iar eu le acord întotdeauna o atenție deosebită. Acestea ilustrează perfect impactul pozitiv și tangibil pe care îl poate avea pe teren politica de coeziune; proiectele acestea sporesc fără îndoială calitatea vieții de zi cu zi a oamenilor și contribuie la impulsionearea economiilor locale.”

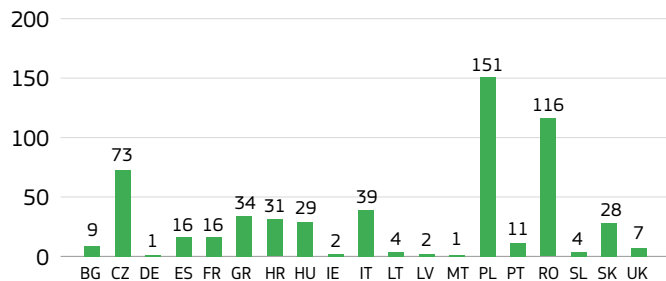
Evaluare accelerată

În perioada de finanțare actuală – cu ajutorul celor mai recente metode de evaluare eficientizate – s-au aprobat deja aproximativ 54 de proiecte majore (până la mijlocul lunii martie 2017). Durata medie de aprobare a fost sub 100 de zile calendaristice, mult mai bună decât durata de 224 de zile din 2007-2013.

Procesul de evaluare a fost restructurat pentru a evita întârzierile inutile și a garanta pregătirea, aprobarea și finanțarea proiectelor cât mai rapid. Noua unitate Closure and Major Projects Unit (Încheiere și proiecte majore) a fost creată în cadrul DG Regio în martie 2016,

centralizând aprobarea proiectelor majore pentru a îmbunătăți consecvența și a accelera aprobarea din partea Comisiei.

NUMĂRUL DE PROIECTE MAJORE INCLUSE PER STAT MEMBRU ÎN PO DIN IANUARIE 2017

(Sursa: SFC 2014)

Deși durata de aprobare s-a îmbunătățit semnificativ, statele membre trebuie să își intensifice eforturile de pregătire a proiectelor majore în vederea prezentării acestora în fața Comisiei. Până la sfârșitul anului 2016 fuseseră prezentate numai 76 dintre cele 584 de proiecte majore planificate în programele operaționale (PO) (a se vedea figura de mai jos).

Pentru perioada de programare 2014-2020, JASPERS a primit sarcina de a evalua proiectele în numele Comisiei. Rolul acesta se adaugă rolului de dezvoltare de proiecte majore, de consolidare a capacității tehnice și administrative în administrațiile naționale și de desfășurare a unor evaluări independente ale proiectelor pentru statele membre.

JASPERS deține know-how, capacitate și experiență substanțiale prin personalul său format din peste 120 de persoane, care sunt în principal specialiști în domeniile lor și pot să ofere consultanță autorităților locale de pe teren, să verifice dacă proiectele respectă reglementările și să accelereze pregătirea proiectelor.

În plus, JASPERS mai oferă sprijin proiectelor finanțate de mecanismul Conectarea Europei, în special în sectorul rutier și în cel feroviar, și de Platforma europeană de consiliere în materie de investiții, care contribuie la efectuarea trierii și la gestionarea cererilor de asistență.

Răspândirea informațiilor

Obiectivul JASPERS este de a ajuta statele membre să pregătească proiecte de înaltă calitate eligibile pentru sprijin din partea fondurilor UE, în special inițiative care produc un efect multiplicator prin diseminarea celor mai bune practici și prin furnizarea unor modele pe care țările beneficiare să le poată reproduce. Experiența demon-

strează că plusvaloarea JASPERS este, în general, mai ridicată când implicarea în proiecte are loc în etapele incipiente, cum ar fi în etapa analizării opțiunilor. Pe lângă furnizarea de opinii privind proiecte individuale, JASPERS oferă asistență în ceea ce privește strategiile sectoriale și îndrumare metodologică pentru a îmbunătăți selectarea și dezvoltarea proiectelor.

În cele din urmă, împreună cu echipa sa multidisciplinară de experți, JASPERS se află într-o poziție bună pentru a oferi recomandări în privința proiectelor transsectoriale precum cele definite în contextul Agendei urbane pentru orașe inteligente și durabile.

Selectarea și aprobarea proiectelor sunt accelerate și sporite și mai mult prin procedurile actualizate de analiză cost-beneficiu. Acestea trebuie să cuprindă detalii privind alternativele luate în considerare, informații privind profitabilitatea și sustenabilitatea financiară a proiectului și analize ale cererii proiectului, ale riscurilor și ale viabilității economice, inclusiv impactul preconizat asupra dezvoltării sau a transformării regiunii în cauză.

Cele mai recente proceduri sunt detaliate în Ghidul analizei cost-beneficiu a proiectelor de investiții pentru politica de coeziune 2014-2020, întocmit cu participarea experților JASPERS: <http://europa.eu/!Pt93uP>

JASPERS se concentrează asupra proiectelor mai mari, cu costuri eligibile totale de peste 75 de milioane EUR pentru proiectele din domeniul transporturilor și al energiei și de 50 de milioane EUR pentru alte sectoare. Se poate asigura asistență pentru proiecte sub aceste praguri de cost în cazul țărilor mai mici sau dacă proiectele reprezintă acțiuni-pilot pentru bune practici.

Orientări noi

În cadrul noii abordări eficientizate, când prezintă Comisiei un proiect major, statele membre pot alege între două proceduri:

- să notifice Comisia după ce un proiect a fost revizuit cu rezultat pozitiv de către experți independenți, cum ar fi cei puși la dispoziție de JASPERS, instituția urmând să desfășoare în acest caz o verificare mai sumară a calității;
- să trimită proiectul direct Comisiei, care îl va evalua pentru a determina dacă este justificată contribuția financiară solicitată.

Realizarea proiectelor la timp a fost mereu o preocupare. Prin urmare, aprobarea Comisiei va depinde de începerea lucrărilor în decurs de trei ani de la acceptarea proiectului.

Pentru a garanta un impact mai amplu și de durată al proiectelor majore, acestea trebuie să fie mai strâns legate de strategiile naționale

MODIFICĂRI-CHEIE PRIVIND PROIECTELE MAJORE 2014-2020

- › listă obligatorie cu proiectele majore în PO;
- › un rol mai puternic al experților independenți (JASPERS);
- › mai puține proiecte majore: pragurile sunt mai ridicate și au la bază costurile eligibile totale;
- › o concentrare mai puternică pe implementarea proiectelor majore: toate deciziile sunt condiționate;
- › un ghid actualizat al analizei cost-beneficiu;
- › norme simplificate pentru calcularea granturilor;
- › certificarea cheltuielilor se poate face numai când proiectul este prezentat Comisiei;
- › nu se finanțează proiecte finalizate.

de dezvoltare inteligente și de programele operaționale ale statelor membre. Toate PO trebuie să conțină acum o listă cu proiectele majore, care să reflecte un flux real al proiectelor. Comitetele de monitorizare ale PO pot modifica lista, fiind posibile astfel reglaje flexibile în condițiile menținerii concentrării strategice a fiecărui proiect.

În numeroase sectoare, cum este cel al transporturilor, proiectele majore trebuie să fie strâns legate de o abordare strategică a investițiilor sectoriale, cum ar fi existența unui master plan de transport cuprinzător. În plus, proiectele trebuie să includă o analiză a impactului asupra mediului, îndeosebi o examinare a eventualelor efecte posibile asupra zonelor sensibile cuprinse în rețeaua Natura 2000 și asupra zonelor de interes ecosistemic și ecologic protejate prin directive-cheie ale UE. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/projects/major/

Polonia valorifică din plin finanțarea majoră din partea UE

Jarosław Orliński, directorul Departamentului pentru programe de infrastructură din cadrul Ministerului Dezvoltării Economice din Polonia, relatează pentru Panorama cum realizează investițiile din Polonia un impact semnificativ.

Polonia a fost un beneficiar semnificativ al finanțării UE pentru proiecte majore în sectorul transporturilor, al energiei, al culturii, al învățământului superior și al mediului. În perspectiva financiară pentru 2007-2013, Autoritatea de Management pentru PO „Infrastructură și Mediu” a primit de la CE 210 decizii privind proiecte majore cărora UE le-a acordat granturi cu o valoare totală de 24,3 miliarde EUR.

Polonia a construit, a extins și a modernizat stații de epurare a apelor uzate, a sporit accesibilitatea transporturilor și a îmbunătățit legăturile interregionale dezvoltând rețeaua rutieră și aeriană TEN-T, precum și îmbunătățind legăturile de transport dintre orașele principale din estul Poloniei și alte părți ale țării. Am sporit nivelul de siguranță al drumurilor modernizând infrastructura și asigurând echipamente de siguranță mai bune. Mai mult, s-au construit ori modernizat canale maritime și pe râuri, iar infrastructura existentă a căilor navigabile interioare a fost extinsă.

S-a mărit siguranța furnizării energiei, un obiectiv-cheie atât la nivel UE, cât și la nivel național, prin extinderea infrastructurii energetice cum sunt conductele de gaz, rețelele de electricitate și depozitele subterane de gaz și prin construirea terminalului de GNL la Świnoujście. De asemenea, s-au realizat

investiții pentru a crește producția de energie din surse regenerabile.

Polonia a investit în sectorul cultural implementând proiecte de protejare și restaurare a monumentelor de importanță regională, inclusiv a celor cuprinse în Patrimoniul Mondial UNESCO.

S-au dezvoltat centre academice moderne, în principal pentru formarea specialiștilor în domeniul noilor tehnologii. De asemenea, s-au sprijinit investiții de infrastructură esențiale, în special în domeniul științelor și al CD.

Polonia se află în frunte

Pentru anii 2014-2020, în calitate de beneficiar principal al politicii de coeziune, Polonia a primit 82,5 miliarde EUR pentru a sprijini dezvoltarea în domenii care contribuie la creșterea economică și la ocuparea forței de muncă. Aceste fonduri vor fi investite, în principal, în dezvoltarea infrastructurii de transport și de mediu, în inovare și în competitivitatea economică, în reducerea dezechil-

librelor la nivelul întregii țări, precum și în promovarea unui stat favorabil cetățenilor, care să funcționeze eficient. Aceste obiective vor fi implementate în 22 de programe – șase la nivel național și 16 la nivel regional.

Cel mai mare PO al Poloniei, „Infrastructură și mediu 2014-2020”, cu o finanțare de 27,4 miliarde EUR, va sprijini dezvoltarea rețelei rutiere TEN-T, a transporturilor multimodale și feroviare, a infrastructurii rutiere, a transportului public cu emisii reduse în orașe, alături de protecția mediului, inclusiv adaptarea la schimbările climatice, investițiile în economia cu emisii reduse, mai precis în eficiența energetică și în sursele de energie regenerabile, precum și în creșterea securității energiei. De asemenea, fondurile UE se vor folosi pentru a proteja patrimoniul cultural, a dezvolta resursele culturale și a consolida infrastructura strategică de sănătate.

Pentru perioada de programare 2014-2020, Polonia se află în fruntea altor state membre în ceea ce privește înaintarea de proiecte majore către Comisie, țara prezentând deja 42 de proiecte pentru care UE acordă în total 5,8 miliarde EUR. Dintre acestea, 31 au fost deja aprobate de CE. Experiențele și bunele practici din perioada de finanțare anterioară au avut un impact

pozitiv asupra pregătirilor actuale, iar ajutorul din partea colegilor de la JASPERS a fost și el de importanță vitală.

La 15 septembrie 2016, Ministerul Dezvoltării Economice a semnat „Acordurile de lucru pentru evaluarea independentă a calității proiectelor majore de către JASPERS”, care ar trebui să accelereze evaluarea și aprobarea de către Comisie a proiectelor majore. Polonia a prezentat deja primul proiect rutier major din regiunea Silesia în vederea evaluării independente a calității de către JASPERS.

Măsurile luate în perioada financiară anterioară i-au permis Poloniei să se apropie de obiectivul său de dezvoltare durabilă, deși acesta rămâne o provocare majoră. Pentru perioada de programare 2014-2020 este esențial să construim o economie cu emisii reduse, în care soluția cea mai economică de reducere a costurilor să fie utilizarea eficientă a resurselor energetice existente. Cel mai mare potențial de creștere a eficienței energetice se găsește în sectorul construcțiilor și al încălzirii, precum și în cel al transporturilor. După ani de investiții insuficiente, trebuie să le permitem întreprinderilor mari să treacă la tehnologii de producție cu economie de energie și la sisteme de gestionare a energiei.

Creșterea eficienței energetice în sectorul municipal și casnic este strâns legată de respectarea standardelor privind calitatea aerului. Monitorizarea din Polonia confirmă că poluarea aerului reprezintă o îngrijorare în zonele urbane.

Deși are resurse energetice proprii, Polonia nu este independentă din punct de vedere energetic. Diversificarea surselor de energie și securitatea aprovizionării la prețuri accesibile au o importanță-cheie pentru securitatea energetică. Astfel, este necesară diversificarea surselor de gaze naturale și a direcțiilor de aprovizionare pentru gaz și energie, inclusiv extinderea și modernizarea rețelelor de transport și de distribuție.

Aspectul orizontal al schimbărilor climatice și al adaptării este esențial pentru atingerea obiectivelor privind dezvoltarea generală a țării. Prevenirea și atenuarea riscurilor-cheie prezintă o importanță deosebită. Dintre numeroasele consecințe ale schimbărilor climatice, inundațiile tot mai frecvente și mai grave vor avea cel mai puternic impact asupra Poloniei. Printre măsurile de pregătire pentru consecințele acestor amenințări și de eliminare a acestora se numără investițiile în infrastructura de combatere a inundațiilor, creșterea eficienței sistemelor de alertă timpurie și de prognozare a amenințărilor și lărgirea anvergurii sistemului de monitorizare a riscului de inundații. ■

PRINTRE EXEMPLELE DE REALIZĂRI OBȚINUTE ÎN URMA IMPLEMENTĂRII PO „INFRASTRUCTURĂ ȘI MEDIU” ÎN POLONIA, ÎN PERIOADA 2007-2013, SE NUMĂRĂ:

- › construirea/extinderea/modernizarea a 275 de stații de epurare;
- › construirea sau reconstruirea a 15 051 km de canalizare;
- › construirea a 455 km de autostrăzi în cadrul rețelei TEN-T;
- › construirea sau reconstruirea a 680 km de drumuri expres în cadrul rețelei TEN-T;
- › construirea sau modernizarea a 583 km de cale ferată;
- › reconstruirea a opt aeroporturi din perspectiva siguranței și a securității;
- › generarea a 991,8 MW de energie suplimentară în centralele electrice folosind surse de energie regenerabile;
- › construirea a 987 km de conducte noi pentru transportul gazului;
- › construirea a 367 km de rețele pentru transportul energiei electrice;
- › construirea a 1 589 km de conducte noi pentru distribuția gazului;
- › restaurarea și/sau renovarea a 77 de clădiri istorice;
- › construirea, extinderea și/sau reconstruirea a încă 47 de instituții culturale (muzee, galerii, teatre și instituții muzicale);
- › 57 de unități din cadrul instituțiilor de învățământ superior care au implementat soluții cuprinzătoare de infrastructură de TIC în învățământ.

EXTINDEREA UNUI MUZEU IMPULSIONEAZĂ VIAȚA CULTURALĂ DIN OVIEDO

Alfonso Palacio, director al Museo de Bellas Artes de Asturias, relatează pentru revista Panorama cum a îmbogățit extinderea muzeului din Asturia (Spania) patrimoniul cultural, educația și formarea în regiune.

Panorama: Ați devenit director al Museo de Bellas Artes de Asturias în 2013. Care au fost, de atunci, cele mai importante repere pentru dumneavoastră personal, pentru muzeu și pentru vizitatori?

Alfonso Palacio: Cred că aceste trei elemente sunt strâns legate între ele. Principalele obiective de management atinse în această perioadă au fost dezvoltarea și inaugurarea extinderii muzeului, regruparea colecțiilor și redeschiderea celorlalte două clădiri istorice care fac parte din complex. În plus, datorită unui program sistematic și continuu de expoziții derulat în acea perioadă, muzeul

a reușit să atragă 90 000 de vizitatori pe an. De asemenea, s-au întreprins acțiuni de conștientizare cu ajutorul noilor tehnologii și al rețelelor sociale, lucru pe care muzeul îl amânase multă vreme. În cele din urmă, donația magnifică primită foarte recent de la Plácido Arango Arias va permite muzeului să facă un salt calitativ foarte important.

Care considerați că sunt principalele atuuri ale muzeului, în prezent?

Museo de Bellas Artes de Asturias a avut o activitate bună în anii dinaintea sosirii mele, în special în ceea ce privește adunarea unei colecții importante de artă spaniolă din secolul al XV-lea până în secolul al XX-lea. Acest lucru a fost puternic consolidat prin adăugarea a 410 lucrări din colecția Pedro Masaveu. Odată cu recenta inaugurare a extinderii și redeschiderea a clădirilor istorice ale muzeului, s-a reușit vizualizarea și îmbunătățirea prezentării colecțiilor, atât cantitativ, cât și calitativ, și creșterea numărului de activități expoziționale, științifice și educative.

Acum putem oferi publicului o vizită mai confortabilă și mai completă, putem aborda interlocutori noi și ne putem extinde rețeaua de colaborare profesională cu alte instituții prin încheierea unor noi acorduri de cooperare.

Ce a condus la decizia de lansare a proiectului de extindere a muzeului și cum s-a obținut finanțarea? Care a fost rolul finanțării UE?

Decizia de a lansa proiectul de extindere a fost motivată în principiu de nevoia de a mări spațiul muzeului, atât pentru a expune mai multe lucrări de artă, care până atunci trebuiau ținute în depozit, cât și pentru a avea noi zone de depozitare, întrucât spațiile anterioare erau la un pas de colaps.

Proiectul a fost finanțat de guvernul regional și prin Fondul european de dezvoltare regională, care a avut o contribuție foarte mare prin Programul operațional „Asturias” pentru perioada de programare 2007-2013. De ase-

menea, trebuie să reținem că inaugurarea din 2015 este abia prima etapă a unui proiect în derulare, din care mai trebuie finalizată etapa a doua.

Ce impact a avut extinderea asupra vizitatorilor și mai ales asupra comunității locale – de exemplu, intensificarea activităților culturale și educative din jurul muzeului?

Impactul a fost enorm. Trebuie să reținem că în 2013, când am preluat postul de director, muzeul se confrunta cu o scădere vertiginosă a numărului de vizitatori, care era de aproximativ 45 000 la momentul respectiv. Cifra respectivă era cu 15 000 mai mică decât numărul de vizitatori pe care îi atrăsesse în medie muzeul în anii săi cei mai buni. Extinderea a fost inaugurată în martie 2015,

iar în acel an, muzeul a înregistrat 85 000 de vizitatori. Fără îndoială că extinderea, cu activitatea culturală și educativă sporită pe care a generat-o, a fost un motor puternic pentru consolidarea publicului existent și pentru atragerea unui public nou. În 2016 am avut 90 000 de vizitatori.

Cum au fost relațiile cu autoritatea de management, cu alți parteneri și mai ales cu arhitectul-șef Patxi Mangado? Cum a fost coordonată activitatea?

Relațiile au fost bune și s-au bazat permanent pe cooperare și pe dialogul dintre diferitele părți interesate implicate în proces, indiferent de complexitățile și de dificultățile de orice fel pe care a trebuit să le depășim pe parcursul proiectului.

Care au fost principalele provocări pe care le-ați întâmpinat în atingerea

obiectivelor proiectului? Ce lecții ați desprins pentru viitor?

Una dintre cele mai mari provocări a apărut chiar la început, când am înțeles ce muncă uriașă trebuie realizată cu personalul foarte mic pe care îl avea și îl are în continuare muzeul. Era clar că trebuia să abordăm acest aspect la momentul respectiv și, de fapt, acest lucru rămâne o problemă, căci încă avem nevoie să mai angajăm personal, inclusiv tehnicieni și paznici pentru sălile de expoziție și pentru alte spații care au devenit loc de întâlnire pentru viața culturală a orașului și pentru activitățile educative. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<http://www.museobbaa.com/>

Raportul evidențiază beneficiile strategiilor macroregionale ale UE

ACESTE PLATFORME POT CONTRIBUI LA PROMOVAREA COOPERĂRII INTERREGIONALE ÎN CONTEXTUL MAI MULTOR ASPECTE – ȘI SUNT DOAR LA ÎNCEPUT

Țările trebuie să colaboreze pentru a aborda provocările globale transfrontaliere, cum sunt schimbările climatice, competitivitatea economică și poluarea. Potrivit unui nou raport al Comisiei, strategiile macroregionale ale UE (SMR) pot contribui la aplicarea unor soluții la nivelul mai multor țări pentru aceste provocări și pentru altele și pot consolida cooperarea în domeniul politicii. De asemenea, raportul demonstrează că încă nu s-a eliberat potențialul deplin al SMR și arată cum se poate realiza acest lucru.

SMR oferă țărilor un cadru de consolidare a legăturilor cu țările vecine, pentru a se concentra asupra unor probleme transversale cu care se confruntă toate. Conceptul nu ține de crearea unui nou nivel de politică sau de finanțare, ci mai degrabă de promovarea acțiunilor care pot fi sprijinite prin programele și mecanismele existente. Multe acțiuni au nevoie de un impuls pentru a fi eficiente și ar putea avea de câștigat de pe urma unei coordonări regionale mai

puternice. SMR sunt deschise, de asemenea, și față de țări din afara UE, putând astfel să joace un rol important în consolidarea relațiilor la frontierele externe ale UE. În acest fel, SMR adaugă valoare aspectului de cooperare al politicii de coeziune.

Prima SMR a fost lansată în 2009 pentru a acoperi regiunea Mării Baltice (EUSBSR). De atunci s-au elaborat încă trei SMR: pentru regiunea Dunării (EUSDR) în 2011, pentru regiunea Mării Adriatice și a Mării Ionice (EUSAIR) în 2014 și pentru Regiunea Alpilor (EUSALP) în 2015. În total sunt implicate acum 19 țări din UE și opt țări din afara UE. Aceste strategii sunt alinate la politici mai largi ale UE pentru a le îmbunătăți implementarea și a aborda aspecte transversale.

Rezultate

Raportul arată că SMR au generat un interes mai mare și o atenție sporită în ceea ce privește cooperarea teritorială și coeziunea teritorială și plusvaloarea acestora și au început deja să aibă un impact pozitiv pe teren. Strategiile au consolidat cooperarea în anumite domenii politice (de exemplu, master planul privind navigabilitatea Dunării

< Corina Crețu, responsabilă cu politica regională în cadrul CE, s-a deplasat în Suedia în noiembrie 2016 pentru a participa la Al șaptelea forum al Strategiei UE pentru regiunea Mării Baltice.

și extinderea planului de interconectare a pieței energiei din zona baltică), iar în unele cazuri au dat și un imbold politic. De exemplu, în regiunea Mării Baltice, ele au contribuit la reintroducerea în agenda politică a unor aspecte de importanță regională, inclusiv organizarea în 2015 a primei întâlniri la nivel înalt din 2008 privind cultura.

SMR au contribuit la îmbunătățirea mecanismelor de cooperare existente și au consolidat cooperarea între structurile regionale existente, precum și între statele membre ale UE participante și cu țările vecine din afara UE, apropiindu-le de UE. De exemplu, în regiunea Dunării, dialogul și cooperarea cu organizațiile internaționale au fost consolidate prin instituirea Dialogului pentru finanțarea spațiului dunărean. Parteneriatele regionale au fost consolidate prin intermediul primei grupări europene de cooperare teritorială cu o țară din afara UE (Ungaria-Ucraina) și prin înființarea unui sistem de coordonare care să îi permită Republicii Moldova să participe la strategie.

De asemenea, strategiile au facilitat crearea de rețele noi în regiuni sau au contribuit la consolidarea eficacității rețelelor existente (de exemplu, Forumul privind pescuitul în Marea Baltică), au dat un imbold dezvoltării de noi proiecte macroregionale sau au determinat continuarea celor existente. În plus, aceste strategii au promovat o abordare transsectorială integrată și au favorizat o intensificare a cooperării și a coordonării între diferiții actori de la toate nivelurile (UE, național, regional și local).

Mai jos este prezentat un rezumat al rezultatelor-cheie ale fiecărei strategii, în secțiunea specifică acesteia.

Colaborare îmbunătățită

Raportul evidențiază, de asemenea, mai multe aspecte pe care trebuie să le abordeze cele patru SMR – protecția mediului ocupând un loc important pe această listă. Regiunea Mării Baltice, a Dunării, a Mării Adriatice și a Mării Ionice trebuie să își consolideze eforturile de cooperare pentru a proteja mai bine mediul marin. În plus, numeroase regiuni ar putea beneficia de pe urma conectivității îmbunătățite în domeniul energiei și al transporturilor. Țările adriatico-ionice trebuie să elaboreze și ele politici pentru a gestiona în mod eficace o criză majoră a refugiaților și a migrației într-o manieră coordonată și pragmatică.

În ceea ce privește implementarea, SMR trebuie să stabilească o comunicare mai bună, se afirmă în raport. Acest lucru ar putea însemna ajutarea partenerilor de proiect să identifice persoanele potrivite pentru munca potrivită sau informarea coordonatorilor naționali

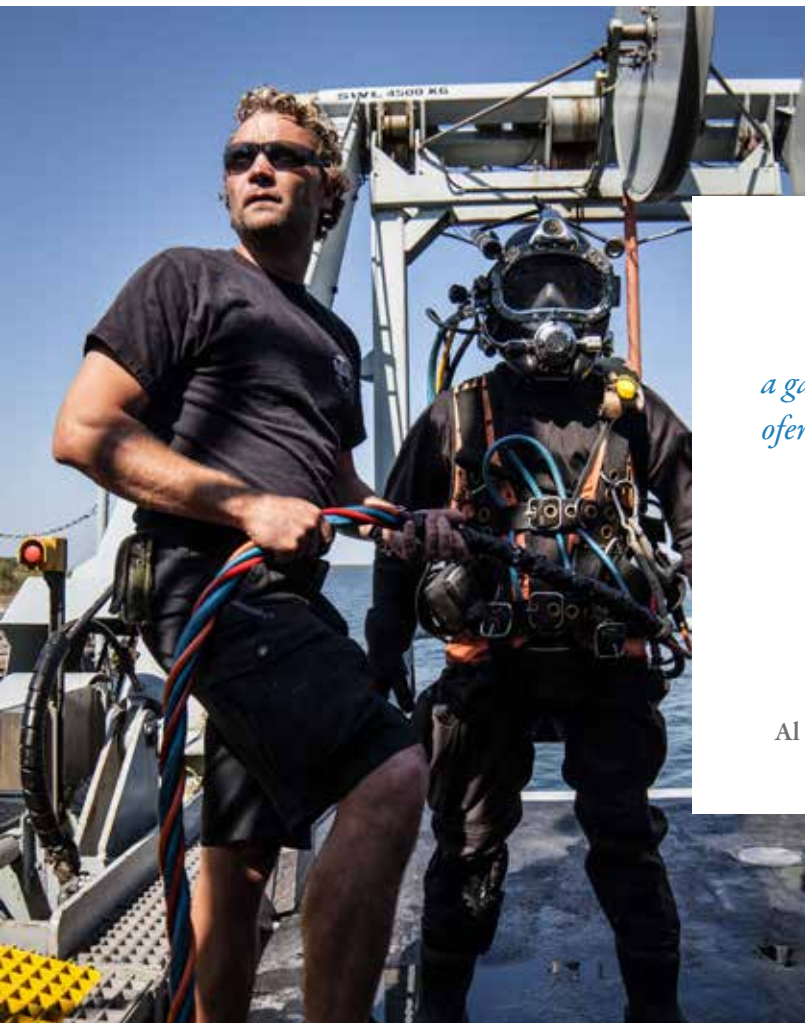

cu privire la rezultatele proiectelor. Autorii raportului ar mai dori să vadă că ministerele naționale manifestă un angajament mai puternic pentru realizarea obiectivelor SMR și oferă o cooperare mai strânsă între grupurile directoare și autoritățile de management ale programelor susținute de fondurile structurale și de investiții europene (ESI) sau de alte instrumente. Întrucât strategiile nu au un buget propriu dedicat, acestea trebuie să se coordoneze mai bine în privința utilizării finanțărilor disponibile. În sfârșit, pentru a le valorifica întregul potențial, ar trebui explorate și exploatate din plin legăturile dintre SMR și politica de coeziune.

Acesta este primul raport privind progresul care tratează împreună toate SMR, iar Comisia intenționează să publice în viitor rapoarte ulterioare de tipul acestuia o dată la doi ani. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<http://europa.eu/!gG38wx>

< DiveSMART Baltic, creat în urma naufragiului din 2012 al navei Costa Concordia, încearcă să pregătească scafandri în vederea cooperării la nivelul întregii regiuni a Mării Baltice în caz de accidente. Prin coordonare și o înțelegere comună a procedurilor și a competențelor de scufundare, se pot institui operațiuni robuste și durabile de căutare și de salvare în Marea Baltică, astfel încât aceasta să devină un loc mai sigur pentru călătorii, pentru locuit și pentru muncă.

“ Marea Baltică ne leagă. Ne oferă provocări. [...] Trebuie să cooperăm ca indivizi și ca națiuni pentru a găsi soluții comune la provocări comune [...]. EUSBSR oferă un cadru important pentru munca noastră urgentă de salvare a Mării Baltice. Dar o strategie nu este suficientă dacă rămâne doar pe hârtie. Ea trebuie implementată, iar pentru acest lucru este nevoie de oameni. ”

Alteța Sa Regală, Prințesa moștenitoare Victoria a Suediei
Al șaselea forum anual privind EUSBSR, Jürmala, 15-16 iunie 2015

STRATEGIA UE PENTRU REGIUNEA MĂRII BALTICE (EUSBSR)

De la lansarea EUSBSR în 2009, așteptările referitoare la performanțele acestei strategii continuă să crească: fiind prima de acest tip, toate privirile sunt ațintite asupra sa. În cei șapte ani de implementare s-au obținut diverse rezultate. Acestea cuprind cel puțin: crearea de noi rețele solide sau creșterea eficacității și utilizarea mai bună a celor existente; lansarea de noi proiecte relevante în plan macroregional și continuarea celor anterioare; promovarea guvernancei pe mai multe niveluri și a cooperării transsectoriale.

EUSBR a contribuit, de asemenea, la conturarea politicii și la dezvoltare (de exemplu, în domeniul energiei, al navigației, al mediului și al schimbărilor climatice), la dezvoltarea în continuare a sinergiilor și a complementarităților dintre diferite cadre de cooperare din regiune și la sporirea cooperării și a coordonării la toate nivelurile, atât în cadrul țărilor, cât și între țări.

EXEMPLE

- ▶ Calitatea apei Mării Baltice este în creștere, iar afluxurile de nutrienți sunt în curs de reducere prin implementarea unor proiecte precum PRESTO și IWAMA (gestionarea interactivă a apei).
- ▶ Dezvoltarea afacerilor și integrarea sunt stimulate în regiunea Mării Baltice datorită cooperării mai strânse dintre companii și studenți, care este promovată prin proiecte precum Programul baltic de formare.
- ▶ Siguranța maritimă și prevenirea accidentelor în Marea Baltică sunt în curs de îmbunătățire prin desfășurarea unor proiecte precum Trafic maritim eficient, sigur și durabil (EfficienSea) și continuarea acestuia, EfficienSea2, care se concentrează pe dezvoltarea și testarea unor infrastructuri și servicii pentru e-navigare.

“ În prezent, Dunărea este un simbol al cooperării. Acest lucru se datorează și Strategiei pentru regiunea Dunării, care pune în legătură țările din bazinul fluviului și creează un spațiu al cooperării pentru țările membre vechi și noi și pentru țările cu potențial de a adera la Uniunea Europeană. ”

Robert Fico, prim-ministrul Slovaciei
Al cincilea forum anual al EUSDR, Bratislava, 3-4 noiembrie
2016

STRATEGIA UE PENTRU REGIUNEA DUNĂRII (EUSDR)

Primii cinci ani de implementare au arătat că EUSDR dă roade. Datorită strategiei au fost demarate sau dezvoltate în continuare mai multe proiecte macroregionale importante (de exemplu, în domeniul navigabilității și al schimbărilor climatice). Reunind diferite părți interesate de la diferite niveluri, EUSDR a contribuit la o cultură îmbunătățită a cooperării și la dezvoltarea unui dialog multicultural. De asemenea, strategia a ajutat la consolidarea coordonării și la dezvoltarea de sinergii între politicile și instituțiile de la nivel național

EXEMPLE

- › În bazinul Dunării, gospodăria coordonată a apelor și gestionarea riscurilor prin proiecte precum SEERISK reduc considerabil riscul de daune provocate de inundații.
- › Blocajele în ceea ce privește navigabilitatea Dunării sunt în curs de îndepărtare, iar siguranța navigației este în curs de îmbunătățire prin proiecte precum FAIRWAY și DARIF – Forumul Dunării.
- › Dialogul cultural și participarea activă a tinerilor la societatea civilă în regiunea Dunării sunt încurajate prin proiecte precum Abilitarea tinerilor – Conectarea Europei.

și a sprijinit intensificarea cooperării tematice cu țările din afara UE, precum și între organizațiile internaționale existente în regiune.

STRATEGIA UE PENTRU REGIUNEA MĂRII ADRIATICE ȘI A MĂRII IONICE (EUSAIR)

“ EUSAIR are o plusvaloare politică puternică, reflectată în participarea a patru țări din UE și a patru țări din afara UE, stimulând astfel calea europeană a țărilor candidate și potențial candidate la aderare. ”

Paolo Gentiloni, ministrul italian de afaceri externe și cooperare internațională, conferința de lansare a EUSAIR, Bruxelles, 18 noiembrie 2014

De la lansarea sa în 2014, EUSAIR începe să se contureze. În scurta perioadă de până acum, activitatea s-a concentrat în principal pe crearea structurilor de guvernanta eficace și pe formularea regulilor necesare pentru derularea și avansarea strategiei și pentru obținerea rezultatelor scontate. De asemenea, s-au identificat acțiuni prioritare pe care ar trebui să se concentreze munca inițială (de exemplu, planificarea spațiului maritim și dezvoltarea autostrăzilor maritime). Într-o anumită măsură, strategia a contribuit deja la îmbunătățirea cooperării și a coordonării între țările în cauză.

EXEMPLE

- › Cooperarea cu țările UE privind aspecte concrete de interes comun în cadrul EUSAIR ajută țările din Balcanii de Vest, care participă la strategie, în procesul lor de integrare în UE.
- › Urmărind realizarea unei creșteri economice durabile care să respecte mediul înconjurător, coridoarele verzi/albastre care fac legătura între uscat și mare în Marea Adriatică și în Marea Ionică au fost identificate drept zonă-cheie în care ar trebui promovate proiecte strategice.

„Regiunile alpine au o tradiție de cooperare îndelungată, existând deja mai multe rețele, iar ambiția strategiei este de a consolida solidaritatea existentă.”

Corina Crețu, comisarul european pentru politică regională
Conferința de lansare a EUSALP, Brdo, 25 ianuarie 2016

STRATEGIA UE PENTRU REGIUNEA ALPILOR (EUSALP)

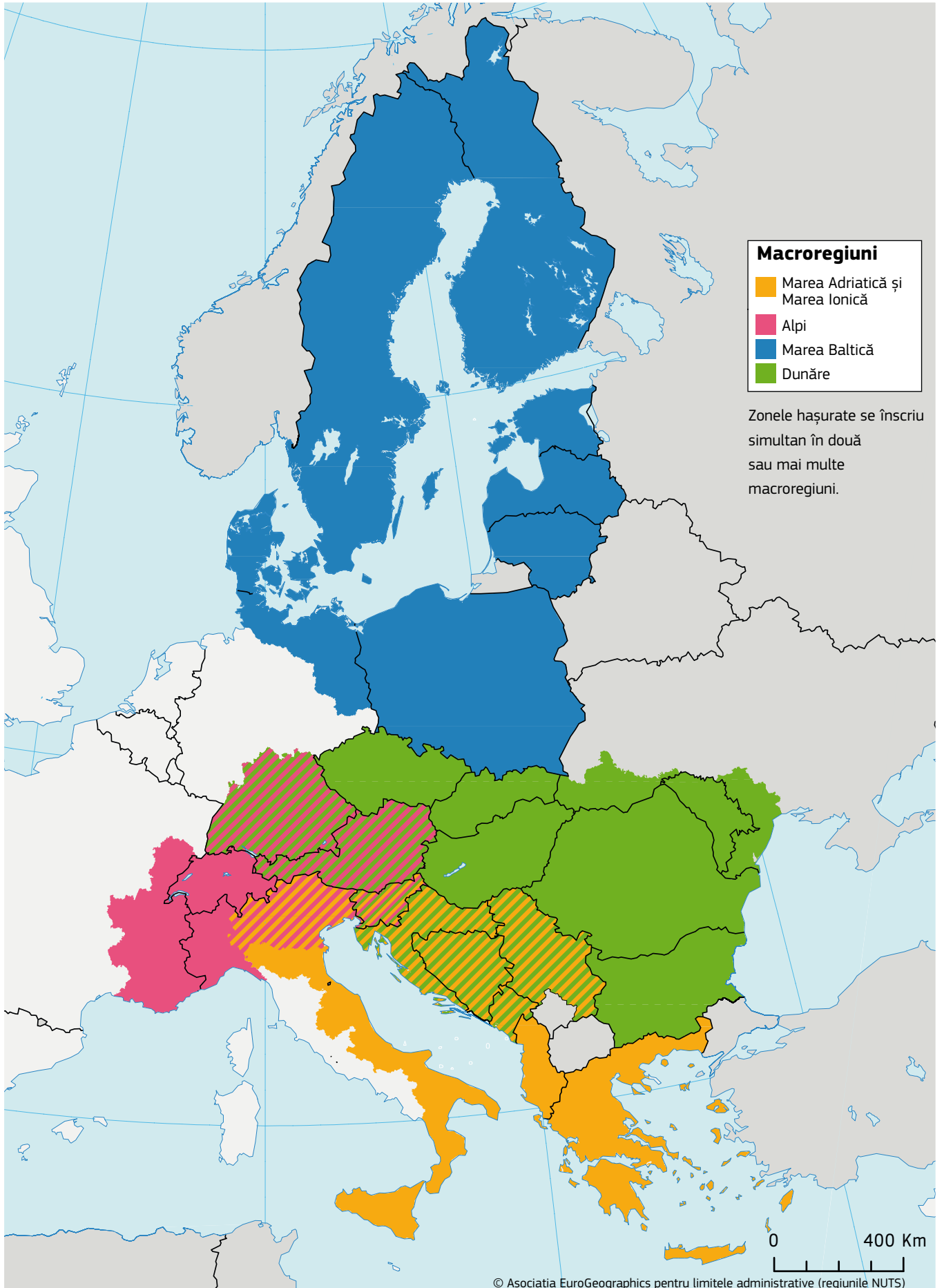
EUSALP, „mezina” familiei de strategii macroregionale ale UE, a avut un început foarte promițător în 2016. Având în vedere că strategia este încă în etapa inițială, încă nu s-au tras concluzii cu privire la implementarea acesteia. Cu toate acestea, se pot observa deja anumite prime realizări. Printre acestea se numără convenirea structurilor și normelor de guvernare, precum și identificarea unor aspecte tematice (de exemplu, îmbunătățirea lanțului valoric al lemnului alpin și concentrarea pe adaptarea la schimbările climatice), necesare pentru implementarea Planului de acțiune EUSALP. Rezultatele-cheie ale strategiei vor fi identificate în viitor.

EXEMPLE

- › Stabilirea unui spațiu educațional transfrontalier pentru dubla formare profesională în zona Alpilor va fi abordată prin proiecte precum „mountErasmus”.
- › Conectivitatea ecologică la nivelul întregului teritoriu EUSALP va fi îmbunătățită prin concentrarea, de exemplu, pe crearea și dezvoltarea în regiune a unei rețele europene pentru infrastructura verde (TEN-G).

MAI MULTE INFORMAȚII

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/cooperation/macro-regional-strategies/
www.balticsea-region.eu/
www.danube-region.eu/
www.adriatic-ionian.eu/
www.alpine-region.eu/

PANORAMA
vă invită să
contribuiți!

În rubrica „În cuvinte proprii” a revistei *Panorama*, părțile interesate de la nivel local, regional, național și european își exprimă opiniile și își prezintă planurile pentru perioada 2014-2020.

Panorama vă invită să contribuiți în limba dumneavoastră, mesajul transmis putând fi publicat în edițiile viitoare. Vă rugăm să ne contactați pentru informații suplimentare privind termenele și orientările referitoare la contribuția dumneavoastră.

regio-panorama@ec.europa.eu

FONDURILE UE – PENTRU ANTREPRENORIATUL DE PERSPECTIVĂ ȘI DURABIL ÎN LETONIA

Politica de coeziune a fost parte integrantă a strategiei de dezvoltare economică a Letoniei încă de la aderarea țării la Uniunea Europeană în 2004.

Până în prezent, sprijinul oferit a fost un beneficiu de importanță vitală pentru fiecare locuitor al Letoniei. În același timp, vedem că oportunitățile oferite de politica de coeziune vor fi substanțiale și în cadrul creșterii viitoare a economiei noastre. Anul acesta, Letonia se va concentra pe implementarea eficace a unor proiecte și pe gestionarea adecvată a riscurilor, pentru a putea utiliza pe deplin potențialul oferit de finanțarea UE.

Ca și până acum, sprijinirea antreprenoriatului rămâne printre prioritățile de vârf din Letonia în perioada de programare 2014-2020. Este disponibil sprijin pentru formarea angajaților, pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare, pentru competitivitate și pentru promovarea întreprinderilor mici și mijlocii, precum și pentru introducerea în producție a unor produse noi.

În prezent, evaluarea proiectelor se face în cadrul programului pentru stabilirea spațiilor și a infrastructurii de producție, care urmărește dezvoltarea siturilor industriale și a industriei prelucrătoare în regiunile Letoniei. De asemenea, s-au înființat în municipalități incubatoare de importanță națională și regională, alături de un incubator pentru industriile creative la Riga. Față de perioada anterioară, numărul acestora a crescut pentru a satisface cererea tot mai mare din partea întreprinderilor.

În plus, s-au semnat acorduri de proiect cu toate clusterelor aprobate, iar primele activități sunt deja în curs de implementare. Preconizăm că programul pentru clusterare va avea un rezultat deosebit de bun – în

condiții favorabile de piață, ne așteptăm ca volumul total al exporturilor celor 13 clusterare aprobate să crească cu peste 100 de milioane EUR, ceea ce înseamnă că această creștere a volumului ar depăși finanțarea investită în program.

S-au lansat și instrumente financiare – microcredite și împrumuturi pentru start-upuri, împrumuturi pentru creștere, programe de accelerare, garanții de împrumut etc. Astfel, prin diverse instrumente financiare, 1 706 întreprinzători au beneficiat deja de sprijin.

În același timp, finanțarea prin granturi continuă să contribuie la competitivitatea întreprinderilor, asigurându-le sprijin pentru inovare, pentru valorificarea potențialului științei și pentru competitivitate în afaceri. Pe lângă instrumentele financiare deosebit de eficace, granturile pot să sprijine pe acei întreprinzători care au nevoie de asistență specifică și pot acționa în teritoriile care nu au un nivel social și economic suficient de bine dezvoltat pentru a atrage în mod eficace instrumente financiare.

Finanțarea UE este vitală pentru întreprinzătorii care au o idee bună de afaceri cu un potențial excelent și cu posibilitatea de a da și rezultate durabile. ■

DANA REIZNIECE-OZOLA
Ministrul de finanțe, Letonia

ORIENTAREA SPRE REZULTATE: CUM MĂSURĂM IMPACTUL FONDURILOR STRUCTURALE ÎN DANEMARCA

În colaborare cu biroul de statistică Danmarks Statistik și cu regiunile daneze, Autoritatea Daneză de Afaceri a elaborat un instrument pentru măsurarea impactului politicii de dezvoltare regională în Danemarca.

În perioada 2014-2020, Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european vor investi în Danemarca aproximativ 400 de milioane EUR pentru creștere economică și crearea de locuri de muncă. Ca în orice alt stat membru, realizările și rezultatele proiectelor daneze finanțate din fondurile structurale se măsoară folosind diferiți indicatori, inclusiv indicatori comuni. Aceștia, deși utili, au anumite limitări, cum ar fi faptul că sunt autoevaluați și se măsoară numai pe parcursul derulării proiectelor. Rezultatele-cheie ale proiectelor daneze finanțate din fondurile structurale apar, de obicei, abia după finalizarea proiectelor – adesea la câțiva ani după finalizare.

Ținând cont de acest lucru, Autoritatea Daneză de Afaceri și forumurile regionale pentru creștere economică și-au unit forțele cu Danmarks Statistik pentru a măsura ce performanțe înregistrează în realitate companiile participante la proiecte finanțate din fondurile structurale, de exemplu, din punctul de vedere al ocupării forței de muncă și al cifrei de afaceri și, mai important, după finalizarea proiectelor.

Prin compararea dezvoltării companiilor participante cu cea a unor grupuri de control formate din companii similare care nu au participat la proiecte finanțate din fondurile structurale, este posibil să se măsoare dacă aceste proiecte au adus sau nu o schimbare. Dacă participanții au cunoscut o creștere semnificativ mai puternică decât grupul de control, acest lucru este interpretat ca semn că participarea a avut un impact pozitiv.

Cea mai recentă măsurare a impactului s-a concentrat pe aproximativ 150 de proiecte finanțate din fondurile structurale, lansate în perioada 2010-2012. La aceste proiecte au participat peste 7 000 de companii private, a căror creștere a fost măsurată până la sfârșitul anului 2015 și comparată cu cea a grupurilor de control (datele din 2015 fiind cele mai recente). Măsurarea impactului arată că proiectele finanțate din fonduri structurale au contribuit la crearea a aproximativ 4 200 de locuri de muncă cu normă întreagă în sectorul privat, echivalentul a aproximativ 75 000 EUR per loc de muncă. În același timp, măsu-

^ Silkeborg (Jutland), Biroul Autorității de Management din Danemarca.

rarea impactului estimează că proiectele au contribuit la creșterea cifrei de afaceri a companiilor în cauză cu aproximativ 850 de milioane EUR.

Primele măsurători corespondente ale impactului pentru perioada de programare 2014-2020 se așteaptă a se finaliza în 2018. Aceste măsurători se vor concentra nu numai asupra companiilor, ci și asupra oamenilor implicați. În special, în ceea ce privește proiectele realizate cu sprijinul Fondului social european, este adesea relevant să se măsoare dacă șomerii își găsesc locuri de muncă sau dacă tinerii finalizează un parcurs de studii etc. Aceste aspecte se pot evalua și folosind date de la Danmarks Statistik. ■

HANS HENRIK NØRGAARD

consilier șef, Autoritatea Daneză de Afaceri

FONDURILE STRUCTURALE ALE UE TREBUIE SĂ SUSȚINĂ AUTOGESTIONAREA

Când discutăm despre fondurile structurale ies în evidență trei expresii-cheie: birocrație excesivă, dependență de ajutor și competitivitate sporită.

Deși două dintre aceste expresii au conotații mai degrabă negative, este clar că fondurile structurale au avut un efect remarcabil asupra creșterii competitivității statului și a întreprinderilor în Estonia, cu toate că acest efect a fost subestimat uneori.

Totuși, păstrarea sub control a reacțiilor negative rămâne în continuare un aspect important. Pentru a preîntâmpina noi manifestări ale negativismului de acest tip, trebuie să solicităm constant feedback atât de la beneficiarii ajutorului, cât și de la organizații guvernamentale care reprezintă interesele generale ale unui sector economic.

Întreprinzătorii susțin că birocrația asociată fondurilor a crescut de-a lungul timpului. Dacă peste 20% din cheltuielile de proiect reprezintă costuri de raportare și alte costuri aferente, proporția este, evident, prea ridicată. Ar fi mult mai logică direcționarea acestor resurse înspre atingerea obiectivelor principale ale diferitor măsuri. Este esențial să ne concentrăm mai mult pe obiectivele de impact și pe evaluarea fiecărui rezultat final al proiectului, decât pe raportarea constantă. În special în cazul întreprinderilor mai mici, acest lucru poate fi prea împovărător și poate cauza multe frustrări.

Trebuie să li se acorde mai multă încredere beneficiarilor granturilor, deoarece este nerezonabil să se verifice și să se auditeze totul, acest lucru crescând costurile atât pentru întreprinzător, cât și pentru stat.

Dezvoltarea unei dependențe de granturi constituie o problemă în toate țările, indiferent de sursa propriu-zisă a finanțării.

Aceasta ar trebui evitată, deoarece banii se vor termina în cele din urmă, prin urmare resursele ar trebui utilizate pentru a favoriza dezvoltarea, mai degrabă decât ca subvenții pentru desfășurarea activității.

Există câteva sectoare în care dependența a devenit o problemă semnificativă – și nu doar în Estonia. De exemplu, unul dintre cele mai complexe domenii este agricultura, dar există și altele. Principala capcană de evitat este sindromul de „neputință dobândită”, cauzat de iluzia unei asistențe omnipotente și perpetue.

Obiectivul primar al fondurilor structurale ar trebui să fie acela de a ajuta economia în ansamblu să devină mai competitivă. În cazul primirii de ajutor, este important să se acorde un tratament egal companiilor mari și întreprinderilor mici și să li se ofere mai mult sprijin celor care sunt de mai mult timp pe piață și par să se descurce bine pe cont propriu. Competiția în lumea afacerilor este un joc dur, iar pentru a reuși pe piețele internaționale, o companie trebuie să fie dispusă să investească mult efort și mulți bani.

Companiile mai mari sunt dispuse să contribuie cu mai mult ele însele, deci dacă adăugăm la această contribuție fondurile structurale, rezultatele ar putea fi mult mai bune. Pe de altă parte, nu trebuie să uităm că întreprinderile mari oferă de lucru unor zeci de întreprinderi mai mici. În unele cazuri, numărul subcontractanților ar putea ajunge la câteva sute, iar succesul acestora depinde adesea de partenerul lor mai mare. Direcționarea mai rațională a asistenței ar putea realiza economii considerabile și în ceea ce privește cheltuielile administrative. ■

MAIT PALTS

Director general

Camera de Comerț și Industrie a Estoniei

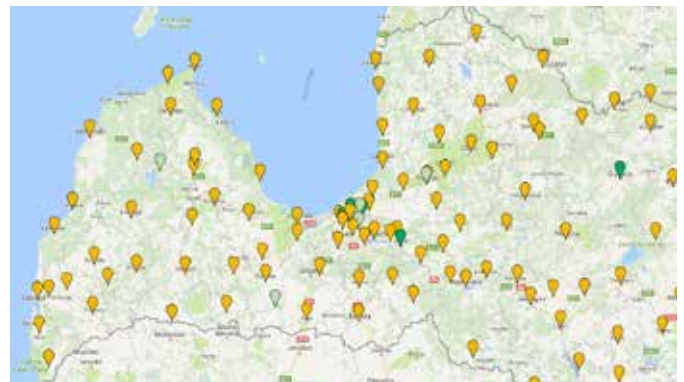
PROIECTE

MOBILITATEA ECOLOGICĂ ÎN LETONIA

**INVESTIȚIA TOTALĂ:
7 835 300 EUR**

**CONTRIBUȚIA UE:
6 660 000 EUR**

Proiectul „Înființarea unei infrastructuri de încărcare pentru vehiculele electrice” urmărește crearea unei rețele de 150 de prize de încărcare pentru vehiculele electrice răspândită în întreaga Letonia, în acord cu cerințele UE privind infrastructura pentru combustibili alternativi. Proiectul va reduce dependența de petrol a țării și va conduce la o creștere substanțială a numărului de vehicule electrice pe șoselele din Letonia.

Pincipalul obiectiv al proiectului de electromobilitate este de a reduce dependența de petrol a Letoniei creând o rețea națională de prize de încărcare pentru vehiculele electrice (VE), pentru a mări numărul de vehicule electrice care circulă pe șoselele din Letonia. O asemenea inovație în sectorul de transport al țării îi va crește eficiența, va asigura o mobilitate sporită și va încuraja dezvoltarea și utilizarea mai multor tehnologii regenerabile în întreaga Letonia. De asemenea, aceasta va spori calitatea vieții în orașele în care poluarea atmosferică generată de congestionarea traficului este din ce în ce mai îngrijorătoare pentru sănătate.

Obiectivul proiectului este de a construi un număr adecvat de prize de încărcare publice până la sfârșitul anului 2020, pentru a permite circulația VE în toate orașele importante, în zonele înconjurătoare și în toate celelalte zone dens populate din Letonia. Aceste obiective sunt în ton cu directivele UE privind realizarea infrastructuri pentru combustibili alternativi.

Proiectul este finanțat preponderent din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), restul finanțării provenind din bugetul guvernului leton. Această finanțare va sprijini dezvoltarea a 150 de prize de încărcare noi pentru VE și se estimează că va conduce la creșterea cu aproximativ 747 a numărului de vehicule electrice înmatriculate în Letonia până în 2023.

Preluarea controlului

Activitățile proiectului vor consta îndeosebi în cercetarea și investigarea locațiilor optime pentru punctele de încărcare pentru VE, urmate apoi de construirea acestor stații de încărcare și a racordurilor electrice aferente. Printre activitățile proiectului se numără, de asemenea, dezvoltarea unui sistem de management și de monitorizare pentru stații, pentru a asigura eficiența administrării și a controlului privind operațiunile, evidența serviciilor furnizate și metodele de plată pentru încărcarea vehiculelor electrice.

Construind un număr rezonabil de stații de încărcare pentru VE în locațiile potrivite, proiectul va asigura posibilitatea VE de a se reîncărca rapid, evitând perioadele de indisponibilitate și prelungind distanțele care pot fi parcurse cu vehicule electrice. Noua infrastructură inovatoare avută în vedere pentru VE va contribui astfel la creșterea sustenabilității sectorului transporturilor, la reducerea dependenței de combustibilii fosili în Letonia și la scăderea nivelurilor de poluare. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

www.etransports.lv

PROIECTE

PALETE USCATE FIE VÂNT, PLOAIE SAU SOARE

**INVESTIȚIA TOTALĂ:
1 744 700 EUR**

**CONTRIBUȚIA UE:
1 146 600 EUR**

WP Systems, cu sediul în Ruhland (Germania), a brevetat SkyServiceShop, un atelier mobil care încorporează un sistem inovator de întreținere a paletelor de rotor. Incinta, prima care permite planificarea intervențiilor de service la palete indiferent de condițiile meteorologice, va spori eficiența și economiile de costuri ale instalațiilor eoliene.

În prezent, lucrările de întreținere care trebuie efectuate la paletele de rotor ale turbinelor eoliene se pot dovedi problematice – se folosesc adesea echipamente de cățărare industriale, frânghii și platforme, dar posibilitatea de utilizare a acestora depinde de condițiile meteorologice. În consecință, numărul zilelor din an disponibile pentru reparații este limitat din cauza fluctuațiilor de temperatură și a condițiilor climatice care ridică probleme la planificarea inspecțiilor, a lucrărilor de întreținere și a reparațiilor la instalațiile eoliene.

Acest lucru agravează problemele apărute la paletele turbinelor eoliene, necesitând investiții suplimentare pentru întreținere și reparații. În consecință, la scară globală, potențialul deplin al fermelor eoliene actuale nu este utilizat.

Ca răspuns la provocarea efectuării de lucrări de întreținere la instalațiile de turbine eoliene pe tot parcursul anului, Fondul european de dezvoltare regională sprijină inițiativa inovatoare SkyServiceShop.

Cu ajutorul unor ingineri experimentați din domeniul aviației și al unor proiectanți industriali profesioniști, echipa WP Systems a realizat un concept inedit pentru o platformă de service acoperită, care se poate atașa la paleta rotorului cât timp aceasta se află încă pe turbină. Această soluție flexibilă brevetată pare să corespundă cerințelor clienților și se preconizează că va umple un gol substanțial pe piața întreținerii instalațiilor eoliene.

Inovatoare, adaptabilă și sigură

SkyServiceShop este o incintă mobilă de întreținere închisă, cu un mediu similar cu un atelier. Tehnicienii sunt protejați astfel împotriva umezelii și a frigului, fapt ce permite efectuarea de verificări, lucrări de întreținere și reparații la paletele turbinelor eoliene indiferent de vreme, rapid, cu costuri reduse și la timp.

Incinta este compusă dintr-o podea mobilă inovatoare care o fixează cât mai etanș posibil de paleta rotorului. Incinta se poate adapta la o varietate de mărimi și tipuri de paletă, iar podeaua se poate prelungi până la suprafața paletei. În acest fel se asigură accesul fără dificultate în zonele în care pot fi necesare reparații.

Incinta se poate utiliza și în condiții de ploaie datorită conceptului de etanșare al SkyServiceShop, care deviază apa de ploaie departe de zona în care se lucrează. Încălzirea, aerul condiționat și ergonomia incintei asigură toate condițiile necesare pentru furnizarea unor servicii de întreținere eficiente și profesionale.

De asemenea, incinta se poate transporta ca remorcă în spatele unui autovehicul și are specificații adaptate, pentru a asigura siguranța operatorilor care lucrează în ea. ■

MAI MULTE INFORMAȚII

<http://windpowersystems.de/>

AGENDA

1-2 IUNIE 2017

Helsinki (FI)

Conferința „Regiuni inteligente II”

26-27 IUNIE 2017

Bruxelles (BE)

Forumul privind coeziunea

9-12 OCTOMBRIE 2017

Bruxelles (BE)

Săptămâna europeană a regiunilor și a orașelor

10 OCTOMBRIE 2017

Bruxelles (BE)

Ceremonia premiilor RegioStars

AVIZ JURIDIC

Nici Comisia Europeană, nici alte persoane care acționează în numele acesteia nu pot fi considerate responsabile de modul în care pot fi utilizate informațiile conținute în prezenta publicație și nici de erorile care pot apărea în ciuda pregătirii și a verificării atente.

Prezenta publicație nu reflectă neapărat viziunea sau poziția Comisiei Europene.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2017
ISSN 1830-933X

© Uniunea Europeană, 2017

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

(*) Drepturile privind imaginile respective sunt acordate numai în vederea utilizării în revista *Panorama* (numărul 60) și nu în alte scopuri; în contextul *Panorama* 60 și al versiunilor lingvistice ale acesteia, imaginea poate fi reprodusă – imaginea nu poate fi reprodusă în alte scopuri.

Pentru utilizarea/reproducerea materialului terț supus drepturilor de autor și precizat ca atare este necesară obținerea permisiunii deținătorului (deținătorilor) drepturilor de autor.

Printed in Belgium

Această revistă este tipărită pe hârtie reciclată în limbile engleză, franceză, germană, bulgară, greacă, spaniolă, italiană, polonă și română. Revista este disponibilă online în 22 de limbi la adresa: http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/information/publications/panorama-magazine/

Conținutul acestui număr a fost finalizat în martie 2017.

FOTOGRAFII (PAGINI):

Coperta: © Comisia Europeană

Pagina 4: © Daniel Cilia

Paginile 3, 10, 11, 13, 15, 19, 21, 22, 23, 24,

25, 26, 30, 44, 45: © Comisia Europeană

Paginile 5, 6, 7: © guvernul Maltei

Pagina 8: © iStock – sfabisuk

Pagina 18: © Thinkstock – repistu

Paginile 28, 29: © Marc Detiffe / © Maxime Delvaux/

© FrancoisLichtlé, SPRB Bruxelles/@EFRO Vlaanderen/

© SPW/© Idelux Projets Publics – Kevin Manand

Pagina 31: © Thinkstock – HildaWeges

Pagina 32: © Regiunea Grecia Occidentală

Paginile 32, 35, 36, 37: © Regiunea Grecia Occidentală

Pagina 40: © Ministerul Dezvoltării Economice, Polonia

Pagina 43: © Sociedad publica de gestion y promocion turistica y cultural del principado de Asturias, s.a.u.

Pagina 46: © Valdemar Lindekrantz

Pagina 47: © Comisia Europeană

Pagina 48: © Diego Occhi

Pagina 50: © Ministerul Finanțelor, Letonia

Pagina 51: © Autoritatea Daneză de Afaceri

Pagina 52: © Camera de Comerț și Industrie a Estoniei

Pagina 53: © etransports

Pagina 54: © windpowersystems

PĂSTRAȚI LEGĂTURA

http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

[@CorinaCretuEU](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_ro)

Puteți găsi informații suplimentare cu privire la aceste evenimente în secțiunea „Agenda” a site-ului Inforegio:
http://ec.europa.eu/regional_policy/ro/newsroom/events/

Oficiul pentru Publicații

Comisia Europeană, Direcția Generală Politică Regională și Urbană
Comunicare – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu